

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

OBSAH ŠVP "MOZAIKA SVĚTA":

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	4 4 5
CHARAKTERISTIKA ŠVP	
ZÁKLADNÍ KONCEPCE ŠKOLY	
UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ	<u>21</u>
Tabulace učebního plánu Poznámky k učebnímu plánu	<u>21</u>
UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ	23
Tabulace učebního plánu Poznámky k učebnímu plánu	<u>22</u>
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ - 1. STUPEŇ	<u>23</u>
Charakteristika vyučovacích předmětů	
VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ - 2. STUPEŇ	49
Charakteristika vyučovacích předmětů	
HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	100
Pravidla pro hodnocení žáka	97

Identifikační údaje

Název ŠVP: Mozaika světa

ŠVP je zpracovaný podle RVP ZV

Údaje o škole:

Základní škola Montessori Plzeň nám. Odboje 550/18, 323 00 Plzeň

IČO: 02551217 IZO: 181 054 621 RED IZO: 691 006 351

ředitelka školy: Mgr. Gabriela Vicendová

koordinátor programu: Mgr. Gabriela Vicendová

spolupráce pro tvorbu ŠVP: Základní škola a mateřská škola Montessori Slaný

kontakty: telefon: 603 871 571

e-mail: info@montessori-plzen.cz

webové stránky: www.montessori-plzen.cz

Zřizovatel: Montessori Plzeň spolek

Trnová 304, 330 13 Trnová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2019

Mgr. Gabriela Vicendová, ředitelka školy

Charakteristika školy

Škola zahájila provoz 1. září 2014 jako soukromá škola zařazená do rejstříku škol a školských zařízení MŠMT. Škola funguje v prostorách pronajatých od Bolevecké základní školy, nám. Odboje 18 v Plzni; budova školy je v širším centru města. Nabídka vzdělávání je určena všem dětem, škola je připravena vyjít vstříc potřebám nadaných žáků a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami formou inkluzívního vzdělávání.

Program školy je zaměřen na nastavení optimální vzdělávací cesty pro každé dítě. Využívá především didaktický koncept podle Marie Montessori, ale i další moderní pedagogické metody a ověřené aktivizující přístupy práce s dětmi podle konstruktivistických programů vzdělávání.

Úplnost a velikost školy

Škola je úplná s 1. až 9. postupným ročníkem. Od září 2014 nastupují děti do 1.- 4. ročníku. Ročníky jsou zaplňovány postupně.

Vyučování probíhá na 1. stupni ve věkově smíšených třídách, na 2. stupni jsou vytvářeny skupiny žáků z různých ročníků pro spolupráci v rámci tematických projektů. Kapacita školy je 80 žáků.

Vybavení školy

V budově školy jsou třídy pro věkově smíšené skupiny dětí na 1. stupni a pro skupiny žáků podle ročníků na 2. stupni.

Dále jsou ve škole prostory pro: školní družinu, uložení obuvi a oblečení, hygienické zázemí, které splňuje hygienické normy.

Ve třídách je připravené prostředí pro výuku – materiály a pomůcky přístupné dětem k možnosti vlastního výběru pro jejich školní práci, encyklopedie, slovníky, učební texty (knihovna) apod. Pomůcky ve třídách se průběžně doplňují a obměňují a jsou k dispozici učitelům i žákům.

Ve škole funguje školní družina s různorodým vybavením (stavebnice, hračky, výtvarné potřeby, knihovna, sportovní a relaxační náčiní).

Ve škole vytváříme prostor pro společné setkávání všech žáků.

Ke společným setkáním všech pedagogů slouží zázemí kabinetu.

K realizaci sportovního programu jsou pronajímány prostory pro tělovýchovu a sport od Bolevecké základní školy.

Ve třídách jsou k dispozici počítače s připojením na internet. Kopírka a tiskárna je umístěna v kabinetu učitelů.

Žáci se stravují ve školní jídelně Bolevecké základní školy. Stravování je zajištěno smluvně.

Ve škole jsou umístěny nádoby na třídění odpadu (papír, plast).

Charakteristika pedagogického sboru

Základem učitelského sboru jsou kvalifikovaní učitelé.

- Mimo vyučování se dětem ve školní družině věnují kvalifikovaní učitelé a vychovatelé.
- Naši pedagogové se zajímají o další zkušenosti pedagogické praxe v oblasti moderních přístupů ke vzdělávání a metod práce, inspirují se zkušenostmi v práci s dětmi v Montessori systému.
- Nové informace a zkušenosti získávají pedagogičtí pracovníci samostudiem, účastí na konferencích a vzdělávacích akcích, náslechy v jiných školách v České republice i v zahraničí.
- Pedagogický tým dále prochází průběžně interním vzděláváním v rámci školy nebo v rámci další nabídky akreditovaných akcí DVPP v ČR, náslechy v Montessori zařízeních a supervizí expertů.
- Pedagogický sbor je rozšířen také o externí odborníky z různých oblastí, kteří pracují s dětmi pod pedagogickým dozorem pedagoga školy.

Dlouhodobé projekty a spolupráce

- Zaměření dlouhodobých vzdělávacích projektů vychází ze zájmu a potřeb dětí v souladu s ŠVP.
- Navazujeme spolupráci s dalšími školami a jejich pedagogickými týmy pro společná školení a sdílení zkušeností.
- Obohacujeme výuku o exkurze do státních institucí, ekologických center, muzeí, galerií atd. a pořádáme besedy s odborníky podle zájmu a potřeb žáků.
- Realizujeme min. 1x ročně společný vícedenní pobyt dětí školy v podnětném prostředí v zajímavých místech ČR (výhledově i v zahraničí).
- Škola organizuje a nabízí žákům kurz plavání 1x za školní rok, kterého se může na základě zájmu rodičů zúčastnit žák 1. stupně opakovaně.
- Současný rozsah školní docházky 1. 9. třída ZŠ doplňuje naše vlastní mateřská škola s Montessori programem.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- Spolupráce s rodiči je vítána a pedagogy školy iniciována.
- Společná setkávání rodičů se uskutečňují pro sdílení informací k práci dětí a programu školy, ale také pro představení způsobů práce dětí a sdílení společných hodnot ve vzdělávání dětí.
- Dvakrát ročně nabízí třídní učitel tzv. konzultační setkání "učitel žák rodič".
 Na něm se společně hodnotí průběh a výsledky vzdělávání dítěte.
- O svých dětech se mohou rodiče informovat během školního roku při osobním setkání s učitelem, telefonickou či emailovou cestou. Každý týden rodiče obdrží e-mail s týdenním přehledem práce každého ročníku.
- Rodiče mají po předchozí domluvě přístup do třídy během vyučování, kde se zapojí formou pozorování.
- Organizujeme společné programy pro děti a rodiče v mimoškolním čase.
- V prvních dnech školního roku dostávají rodiče žáků písemnou formou důležité informace týkající se organizace školního roku – termíny prázdnin, telefonická spojení, termíny třídních schůzek atd.

Charakteristika ŠVP

Základní koncepce školy

Koncepce školy je popsána podle školského zákona ve školním vzdělávacím programu respektujícím RVP pro ZV, který sám o sobě podporuje individualitu škol a umožňuje následující moderní přístupy.

Škola vychází z principů pedagogického systému Montessori s individualizovaným přístupem k žákům a podporou vnitřní motivace k učení a dalšímu vzdělávání. Vytváříme inkluzívní prostředí pro vzdělávání dětí s rozdílnými potřebami. Podporujeme spolupráci a vzájemné učení mezi dětmi. Vytváříme respektující vztahy a vstřícnou komunikační atmosféru v celé škole.

CO CHCEME

- respektovat děti, podporovat jejich chuť k objevování světa učením a pomoci jim získat kompetence, které jsou klíčové pro jejich úspěch a štěstí v profesním i osobním životě
- domluvit se a spolupracovat s druhými a naučit se rozhodovat se a vybrat si s ohledem na svoji osobní spokojenost i respekt k druhým a okolnímu prostředí
- dopřát dětem při učení osobní svobodu spojenou se zodpovědností
- pomáhat dětem a dospívajícím uvědomit si své osobní přednosti a silné stránky, umět si poradit s překážkami

JAK TOHO CHCEME DOSÁHNOUT

- propojením pedagogických přístupů respektujících individualitu žáků
- podporou spolupráce dětí ve věkově heterogenních třídách a rozvíjením kvalitních vztahů mezi dětmi
- vytvářením bezpečného prostředí se společně vytvářenými pravidly a jejich naplňováním a sdílenými hodnotami
- vytvořením připraveného, podnětného a inspirativního prostředí školy pro aktivní školní práci a přirozené učení
- optimistickým přístupem pedagogů, kteří podporují důstojnost a osobní sebevědomí dětí, podávají žákům efektivní zpětnou vazbu k jejich jednání a učení, budují bezpečné klima a pozitivní komunikaci v celé škole

Společné učení dětí probíhá ve věkově smíšených skupinách na 1. stupni a úzkou spoluprací ročníků na 2. stupni – to podporuje spolupráci a komunikaci mezi dětmi a umožňuje přirozené učení dětí navzájem. Spolupráce mladších a starších dětí podporuje také vytváření zdravého a bezpečného prostředí mezi dětmi, které je silnou prevencí výskytu šikany. Učitelé používají respektující, optimistickou a podporující komunikaci. Podporujeme také příležitostná setkávání žáků 1. stupně a dětí z naší mateřské školy.

Individualizované vzdělávání umožňuje dětem objevit a využívat svůj vlastní učební styl. Je podporována vlastní aktivita a záměr dětí v učení. Dětem je poskytována individualizace školní práce podle jejich vývojových a osobních potřeb a časová dotace (v rámci školního času) podle vlastního tempa práce a možnosti koncentrace. Dětem zvyklým na vedení bude nabídnuta podpora pro přechod

k autonomii a vlastní iniciativě. Důraz je kladen na budování schopnosti se učit, myslet a reflektovat své učení a myšlení.

Škola používá vzdělávací přístup podle pedagogického systému Montessori: pro 1. – 6. ročník vychází z programu Kosmická výchova, pro 7. – 9. ročník z programu Děti Země. Při školní práci využívá i další pedagogické koncepty, které podporují aktivní učení.

V naší škole podporujeme tyto hodnoty:

- samostatnost v jednání a myšlení
- snahu domluvit se s druhými a vyjádřit své myšlenky s respektem a v míru
- umět si plánovat a rozhodovat, co chci dělat
- dokázat se věnovat tomu, co mi přináší radost a uspokojení
- být zodpovědný-á za své učení pro život
- chovat se zodpovědně vůči druhým lidem a okolnímu světu
- učení v pohodě, s vynaložením úsilí a oceněním dobré práce

Organizace učení

Učení zahrnuje individuální i společné aktivity dětí v heterogenní věkové i sociální skupině. Učební prostor umožňuje volný přístup dětí k pomůckám a materiálům a spolupráci mezi dětmi. Děti mají možnost volného pohybu při učení (v rámci vymezených hranic bezpečného prostředí). To dětem umožňuje maximálně využívat připravené prostředí včetně pomůcek, realizovat své vývojové úkoly, mít dostatek času na objevování, soustředění, vlastní tempo, vzájemnou pomoc.

Počítáme také s využíváním externích příležitostí pro učení – vzdělávací akce a výukové programy kulturních organizací zaměřené na školy, návštěvy přírody, galerií, muzeí, zajímavých pracovišť, pozvání odborníků do školy, chceme využívat příležitosti nabízené regionem, aktuální témata.

Vztahy

Připisujeme velkou důležitost dobré kvalitě vztahů a sociálních procesů, které jsou také předpokladem kvalitního učení. Za důležité hodnoty považujeme vzájemný respekt, ohleduplnost, pomoc a otevřenou komunikaci mezi účastníky vzdělávacího procesu. Děti se budou společně s dospělými podílet na vytváření pravidel a společně budou hledat řešení, pokud jsou pravidla porušována. Zaměřujeme se na prevenci konfliktů a na podporu jejich účastníků.

Hodnocení

Je podporována spolupráce mezi dětmi a vzájemná zpětná vazba na výstupy práce. Školní práce dětí nebude hodnocena známkami ani jinými nástroji, které vedou k porovnávání výkonů a soutěži - hodnocení bude zaměřeno na sledování postupu dětí v porovnání s jejich vývojem. Výročním vysvědčením je slovní hodnocení.

K průběžné zpětné vazbě využíváme pedagogické záznamy, portfolia práce dětí a jejich záznamy. Děti budou vedeny ke kontrole své vlastní práce a její reflexi jako součásti učení a stálého zlepšování, aby uměly vyhledat a opravit chyby, ocenit pokrok, hodnotit práci podle kritérií, postupně je tak povedeme k dovednosti sebehodnocení, která je základem hodnocení.

Zařízení školy

Škola bude zařízena jako připravené a podnětné prostředí pro společnou i individuální práci dětí – nebude tedy členěna na jednotlivé učebny, ale na pracovní prostory vybavené pomůckami a materiály zaměřenými na různé činnosti a obory. Upřednostňujeme pomůcky a zdroje informací

s tvořivými způsoby práce pro objevování, vyhledávání informací, výběr vlastních otázek a témat k dalšímu učení.

Příprava na další stupeň vzdělávání

Základní škola Montessori Plzeň naplňuje RVP ZV a soustředí se na všechny jím popisované kompetence. V případě individuálních potřeb dětí můžeme ve spolupráci s dítětem a s rodiči vytvořit individuální plán školní práce a domácí přípravy.

Vycházíme z předpokladu, že hlavní přidanou hodnotou vzdělávání a předpokladem úspěšné celoživotní seberealizace je poznání a přijetí sebe sama. Za důležité považujeme, aby absolvent školy dokázal: rozpoznat, jaké jsou jeho přednosti a slabiny; vybrat si a rozhodnout se pro svůj cíl; naplánovat si činnosti k dosažení svého cíle; nebát se nového učení; dosahovat spokojenosti v oboru svého talentu a zájmu. Aby dokázal vyhledat pomoc a spolupracovat s druhými pro společný cíl.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy

Vzdělávací strategie jsou souběžně porovnány s klíčovými kompetencemi RVP ZV.

<u>Legenda</u>: KU – kompetence k učení

KŘP – kompetence k řešení problémů KKo – kompetence komunikativní KSP – kompetence sociální a personální

KO – kompetence občanské KP – kompetence pracovní

Pro získávání a rozvoj klíčových kompetencí u žáků využíváme tyto strategie:

Zároveň tak vedeme děti k těmto klíčovým Výchovné a vzdělávací strategie: kompetencím: KSP: podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými důležité pokládáme vstřícné sociální klima a pozitivní atmosféru ve lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni kvalitu vztahů a sociálních škole, požádá procesů. Dbáme vytváření - vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která bezpečného klimatu přátelské a podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; atmosféry, které považujeme ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl předpoklad kvalitního učení. pocitu sebeuspokojení a sebeúcty Podporujeme vzájemný respekt, - KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich ohleduplnost, otevřenou komunikaci a vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací pomoc. ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu - KKo: využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

2. Dospělí svým chováním a jednáním - KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich dávají žákům vzor respektujícího vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací přístupu k sobě, k ostatním i k ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i životnímu prostředí. psychickému násilí - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty 3. Respektujeme individualitu žáků a - KŘP: kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je jejich možnost vlastních názorů. obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty výchovně vzdělávacího rámci - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která procesu zohledňujeme potřeby žáků, podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; sebevyjádření. ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl včetně potřeby pocitu sebeuspokojení a sebeúcty Podporujeme přiměřené vyjadřování emocí. - KO: chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu 5. Žáky vedeme k zodpovědnosti za KP: využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své vlastní chování, rozhodování přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o vzdělávání tím, že jim v těchto dalším vzdělávání a profesním zaměření oblastech poskytujeme potřebnou - KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která svobodu spojenou s odpovědností. podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; Zároveň tento přístup modelujeme ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl vlastním jednáním. pocitu sebeuspokojení a sebeúcty 6. Zapojujeme žáky do plánování života - KU: vyhledává a třídí informace a na základě jejich školy: nabízíme možnost přijít se svými pochopení, propojení a systematizace je efektivně nápady, podílet se na plánování, využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě přípravě a organizaci školních akcí a programu tak, aby získávali pocit - KŘP: vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i sounáležitosti se školou a získávali mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a zkušenosti s osobní angažovaností naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu v komunitě a společnosti. vlastního úsudku a zkušeností - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným

nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

	WW 1 17 1 7 1 17 1 17 1 17 1 17 1 17 1
	 KKo: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
	 KSP: přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
7. Zapojujeme žáky do péče o prostředí školy a do praktických činností, které s prostředím školy souvisejí, což vede k získání pocitu sounáležitosti se	 KSP: účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
školou a také k zájmu o okolní prostředí v běžném životě.	 KO: chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
	 KP: používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
	 přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
8. Společně s žáky vytváříme a reflektujeme pravidla.	 KSP: účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
	 KŘP: vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
	 kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
	 KK: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
	 KO: rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
9. Poskytujeme žákům prostor pro sdílení, diskuze a představení vlastních názorů, podporujeme spolupráci	 KKo: využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
mladších a starších žáků. Tím také vytváříme zdravé a bezpečné prostředí mezi žáky, které je prevencí konfliktů,	 KO: respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení,

prevencí výskytu šikany a prevencí sociálně patologických jevů.	uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
	 chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
10. Umožňujeme a podporujeme spolupráci žáků ve věkově smíšených skupinách a přirozené učení se dětí navzájem. S ohledem na vývojové	 KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
potřeby žáků a osobní typologická specifika nabízíme dětem různorodé formy a způsoby práce.	 KKo: využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
	 KSP: podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
	 přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
11. Podporujeme autonomii dětí. Upřednostňujeme vlastní iniciativu dětí a volbu vlastních témat a aktivit v učení. Individualizovaným	 KP: využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
vzděláváním umožňujeme dětem objevit a využívat svůj vlastní učební styl a rozvíjet své přednosti a pracovat také se svými slabinami.	 KSP: vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
	 KŘP: samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
	 KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
	 samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
	 poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
12. Vzdělávací obsah je uchopen celistvě a v souvislostech napříč vzdělávacími obory, učitelé ho nabízejí žákům různými metodami a formami práce	 KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

 vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně

zaměřenými na iniciativu a na aktivní

zapojení dětí.

13. Vedeme žáky k vyhledávání informací	využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti - KU: operuje s obecně užívanými termíny, znaky a
z různých zdrojů. Nabízíme žákům volný přístup ke zdrojům informací, pomůckám, materiálům a volný pohyb v podnětném prostředí.	symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
	 KKo: rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
14. Využíváme vzdělávací přístupy a metody podporující vnitřní motivaci žáků a učení zkušeností a objevováním.	 KŘP: vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy ověřuje prakticky správnost řešení problémů a
	osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
15. Vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů, ale také z vyprávění a sdílení s druhými lidmi z rodiny, blízkého okolí; využíváme aktuální události a externí příležitosti. Vyhledáváme setkání žáků s externími odborníky.	 KKo: naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje KU: vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
16. Vyhledáváme příležitosti k výpravám a vyjíždíme na externí programy mimo školu v blízkém i širším regionu pro: poznávání tradic, kulturních hodnot, uměleckých i technických prezentací, sportovních a praktických zážitků a zkušeností.	 KO: respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

17. Respektujeme individuální časovou dotaci potřebnou pro efektivní učení a osobní tempo jednotlivých žáků.	 KU: vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
18. Při hodnocení žáka podporujeme jeho autonomii a proces učení postavený na vnitřní motivaci. Vedeme žáky k dovednosti vlastního sebehodnocení. Podporujeme žáky v sebevyjádření v různých oblastech.	 KU: poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich KKo: formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
19. Společně s žáky sledujeme aktuální události ve společnosti. Podporujeme starší žáky ve sledování a sdílení aktualit z běžného života.	- KO: respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
20. Umožňujeme žákům v daných rámcových podmínkách (finance, čas, téma apod.) spolurozhodovat a plánovat třídní a školní akce. V rámci aktivit starších žáků podporujeme tematické projekty zaměřené na mikroekonomiku (např. výroba a prodej v rámci komunity). Pro realizaci některých projektů přizveme také externí odborníky. Podpoříme žáky v tom, aby své projekty realizovali jako podnikatelské záměry.	- KP: orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Výchovné a vzdělávací strategie číslo:	Klíčové kompetence
	KU - KOMPETENCE K UČENÍ Na konci základního vzdělávání žák:
10,11, 12, 17	 vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
6, 12, 15	• vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
12, 13	 operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
11, 12	samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

11, 18	 poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich KŘP - KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
	Na konci základního vzdělávání žák:
6, 8,	 vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
6, 14	 vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
11, 14	 samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
14	 ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
3, 8	kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

	KKo - KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ Na konci základního vzdělávání žák:
18	 formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
6, 13	 naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
13	 rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
1, 13	 využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
9, 10,	 využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

	KSP - KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ Na konci základního vzdělávání žák:
7, 8	 účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
1, 10	 podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
6, 10	přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje

	zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
1, 2, 3, 4, 5, 11	 vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

	KO - KOMPETENCE OBČANSKÉ Na konci základního vzdělávání žák:
1, 2	 respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
1, 2, 4, 9	 chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
8	 rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
9, 16, 19	 respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
7	 chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

	KP - KOMPETENCE PRACOVNÍ Na konci základního vzdělávání žák:
7	 používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
7	 přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
5, 11	 využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
20	 orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a sociálně znevýhodněných žáků

Na naší škole se snažíme o bezproblémové zařazení dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. Se všemi dětmi ve třídě pracujeme takovým způsobem a zařazujeme takové metody práce, abychom učili žáky toleranci, vzájemnému pochopení, pomoci a rasové snášenlivosti.

Do tříd, kde jsou pro výuku využívány názorné pomůcky, např. Montessori materiál, jsou běžně zařazováni žáci se specifickými poruchami učení a je k nim přistupováno dle jejich individuálních potřeb. Ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (přiznané podpůrné opatření prvního stupně) vypracuje škola plán pedagogické podpory, který zahrnuje především podpůrná opatření ve vzdělávacím procesu žáka. Podkladem plánu pedagogické podpory je ŠVP. K žákům, u nichž byly rozpoznány specifické poruchy učení, učitel vždy přistupuje dle jejich individuálních potřeb Ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka vypracuje škola plán pedagogické podpory, který zahrnuje především podpůrná opatření ve vzdělávacím procesu žáka. Pokud má žák problémy s učením a projevují se u něj typické znaky poruchy, je vyšetřen (po dohodě s rodiči) v pedagogickopsychologické poradně. Učitel pak s dítětem pracuje podle doporučení poradny a jeho cílem je ulehčit žákovi práci v problematických oblastech podle rozsahu a stupně poruchy. Realizací principů a metod práce s důrazem na individualizaci výuky je přirozeně vytvořeno vhodné prostředí pro tyto žáky (např. senzitivní fáze vývoje dítěte, polarita pozornosti, připravené prostředí, práce se specifickým názorným a možností vlastního prožitku, trojstupňová Na pravidelných schůzkách je s rodiči konzultována práce žáka, jeho posun či návrhy dalších metod práce.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze na základě doporučení školního pedagogického zařízení (ŠPZ). Následně dle doporučení ŠPZ škola vypracuje individuální vzdělávací plán (IVP). IVP je vypracován zpravidla na 1 rok a zákonný zástupce s ním vyjadřuje souhlas. Podkladem pro tvorbu IVP je ŠVP. Na doporučení ŠPZ je možné, v rámci podpůrných opatření, upravit očekáváné výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah.

Žáci s tělesným postižením mohou být do Montessori tříd také integrováni, avšak škola není bezbariérová. Je jim věnována zvláštní pozornost a péče nejen v době vyučování, ale i během přestávek či oběda.

V posledních letech narůstá ve společnosti počet dětí, které se s rodiči přistěhují z jiné země a neovládají český jazyk. Těmto dětem vyjdeme vstříc a po začlenění do třídních kolektivů jim může být nabídnuto doučování. Učitelé k těmto dětem také přistupují individuálně, tolerují jejich výsledky nejen v českém jazyce, ale i v ostatních předmětech a pomáhají jim překonat bariéru, kterou s sebou nese neznalost jazyka a prostředí.

Zabezpečení žáků mimořádně nadaných

Pedagogický přístup s důrazem na individualizaci výuky respektuje potřeby každého žáka, tedy i žáka mimořádně nadaného. Již sama podstata práce v poskytuje těmto žákům možnost osobního rozvoje. Mohou pracovat svým vlastním tempem a získat více informací k danému tématu či pracovat rychleji při samotné práci s výukovým materiálem. Učitel zároveň dbá, aby nedošlo u žáka pouze k jednostrannému zaměření a žák se seznamoval s celým vzdělávacím obsahem základní školy.

Učitel pak může dítěti zadávat rozšiřující učivo, vhodně ho motivuje k práci "navíc" a adekvátně ho ocení. Nadaný žák může také po dohodě a podle svého individuálního vzdělávacího plánu navštěvovat výuku ve vyšších ročnících a být v probíraném učivu v předstihu. IVP je jedním z prvků pedagogické podpory a může se jednat o IVP jedné konkrétní oblasti/předmětu, ve které žák vykazuje mimořádné nadání. V rámci třídy může učitel mimořádně nadaného žáka vést k vytvoření práce pro ostatní či k vedení skupiny a dává mu prostor pro hlubší a rozšiřující práci v předmětu, který prezentuje nadání dítěte. V rámci pedagogické podpory umožňujeme těmto žákům spolupráci s externími specialisty v oboru žákova nadání. Učitel se také snaží o přirozené začlenění talentovaného dítěte do třídního kolektivu, protože ostatní děti mohou mít sklony odlišné děti ze svého středu vyloučit. Mimořádný

talent s sebou také často nese výkyvy v chování dítěte, které pedagogové na naší škole řeší citlivým, ale i důsledným přístupem.

Začlenění průřezových témat do vyučovacího předmětu Mozaika světa

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

ТО	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností	Х	Х	Х	Х	Х
poznávání					
Sebepoznání a	Х	Х	Х	Х	Х
sebepojetí					
Seberegulace a	Х	Х	Х	Х	Х
sebeorganizace					
Psychohygiena	Х	Х	Х	Х	Х
Kreativita	Х	Х	Х	Х	Х
Poznávání lidí	Х	Х	Х	Х	Х
Mezilidské vztahy	Х	Х	Х	Х	Х
Komunikace	Х	Х	Х	Х	Х
Kooperace	Х	Х	Х	Х	Х
Řešení problémů a	Х	Х	Х	Х	Х
rozhodovací					
dovednosti					
Hodnoty, postoje,	Х	Х	Х	Х	Х
praktická etika					

то	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností		Х	Х	Х
poznávání				
Sebepoznání a	Х	Х	Х	Х
sebepojetí				
Seberegulace a	X	X	X	X
sebeorganizace				
Psychohygiena	Х	X	Х	X
Kreativita	Х	Х	Х	Х
Poznávání lidí	Х	Х	Х	Х
Mezilidské vztahy	Х	Х	Х	Х
Komunikace	Х	Х	Х	Х
Kooperace a	Х	Х	Х	Х
kompetice				
Řešení problémů a	Х	Х	Х	Х
rozhodovací				
dovednosti				

Hodnoty, postoje,	X	Х	Χ	X
praktická etika				

Výchova demokratického občana (VDO)

ТО	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost	X	Х	X	Х	X
a škola					
Občan, občanská	Х	Х	X		
společnost a stát					
Formy participace				Х	Х
občanů v politickém					
životě					
Principy demokracie				X	Х
jako formy vlády a					
způsobu					
rozhodování					

ТО	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost	Х	X	Х	X
a škola				
Občan, občanská	Х	Χ	Χ	
společnost a stát				
Formy participace	Х	X	Х	X
občanů v politickém				
životě				
Principy demokracie	Х	X	X	X
jako formy vlády a				
způsobu				
rozhodování				

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

ТО	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás	Х	Х	Х	X	X
zajímá					
Objevujeme Evropu	Х	Х	Х	Х	X
a svět					
Jsme Evropané	Х	Х	Х	Х	X

ТО	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás	Х	X		Х
zajímá				

Objevujeme Evropu a svět	X	Х	Х	X
Jsme Evropané		Χ	Χ	Χ

Multikulturní výchova (MkV)

то	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	Х	X	Х	Х	X
Lidské vztahy	Х	Х	Х	Х	Х
Etnický původ	Х	Х	Х	Х	Х
Multikulturalita	Х	Х	Х		
Princip sociálního				Х	Х
smíru a solidarity					

ТО	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	X	X	Х	X
Lidské vztahy	X	X	Х	X
Etnický původ		Х	Х	X
Multikulturalita		Х	Х	X
Princip sociálního	X	Х	Х	X
smíru a solidarity				

Environmentální výchova (EV)

ТО	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	Х	Х	Х	Х	Х
Základní podmínky	Х	Х	Х	Х	Х
života					
Lidské aktivity a	Х	Х	Х	Х	Х
problémy životního					
prostředí					
Vztah člověka k	Х	Х	Х	Х	Х
prostředí					

ТО	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Х	X	Х	Х
Základní podmínky	Х	X	X	Х
života				
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	X	X	X	X

Vztah člověka k	Х	Χ	Χ	Х
prostředí				

Mediální výchova (MV)

ТО	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a	X	X	X	X	X
vnímání mediálních					
sdělení					
Interpretace vztahů				Х	Х
mediálních sdělení a					
reality					
Stavba mediálních				Х	X
sdělení					
Vnímání autora				Х	X
mediálních sdělení					
Fungování a vliv				Х	X
médií ve společnosti					
Tvorba mediálního	Х	Х	Х	Х	Х
sdělení					
Práce v realizačním	Х	Х	Х	Х	Х
týmu					

ТО	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	X	X		
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	Х	Х		
Stavba mediálních sdělení	X	Х	X	
Vnímání autora mediálních sdělení	X			
Fungování a vliv médií ve společnosti		Х	X	
Tvorba mediálního sdělení	X	Х	X	
Práce v realizačním týmu	Х	Х	Х	

Učební plán pro 1. stupeň

Tabulace učebního plánu

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Mozaika světa	20	20	20	23	23
Tělesná výchova	2	2	2	3	3

Poznámky k učebnímu plánu

Vyučovací předmět Mozaika světa je tvořen vzdělávacím obsah oborů Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, Cizí jazyk, Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce, Výtvarná výchova, Hudební výchova – a všech tematických okruhů průřezových témat. Další vyučovací předmět je Tělesná výchova.

Přehled využití časové dotace podle RVP

Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast / obor	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		upeň kem
	Český jazyk a literatura	8	8	8	6	6	33	3
	Matematika a její aplikace	4	4	4	4	4	20	
	Informační a komunikační technologie	0	0	0	1	1	1	1
Mozaika světa	Cizí jazyk	2	2	2	4	4	9	5
	Člověk a jeho svět	2	2	2	4	4	12	2
	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	
	Umění a kultura (Vv a Hv)	3	3	3	3	3	12	3

Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	3	3	10	2
Z toho disponibilní časová dotace		2	2	4	3	3	1	6
Počet hodin týdně		22	22	22	26	26	11	L8

Učební plán pro 2. stupeň

Tabulace učebního plánu

Vyučovací předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Mozaika světa	26	26	27	29
Tělesná výchova	3	3	3	3

Poznámky k učebnímu plánu

Vyučovací předmět Mozaika světa je tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Další cizí jazyk, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, Dějepis, Výchova k občanství, Chemie, Přírodopis, Fyzika, Zeměpis, Výchova ke zdraví, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Člověk a svět práce – a ze všech tematických okruhů průřezových témat. Vzdělávací obsah oboru Další cizí jazyk je realizován od šestého ročníku. Žáci si vybírají konkrétní jazyk na základě zájmu a aktuálních možností školy.

Další vyučovací předmět je Tělesná výchova, který obsahuje tematickou oblast Člověk a zdraví / Tělesná výchova a Výchova ke zdraví.

Přehled využití časové dotace podle RVP

Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast / obor	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník		upeň kem
	Český jazyk a literatura	5	5	5	6	15	6
	Cizí jazyk	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk	1	1	2	2	6	2
	Matematika a její aplikace	4	4	4	5	15	2
Mozaika světa	Informační a komunikační technologie	1	1	1	1	4	
	Člověk a společnost	4	4	4	4	14	2
	Člověk a příroda	4	4	4	4	15	1
	Umění a kultura	2	2	2	2	8	
	Člověk a svět práce	2	2	2	2	3	5
Tělesná výchova	Člověk a zdraví / Tělesná výchova a Výchova ke zdraví	3	3	3	3	12	
	Počet hodin týdně	29	29	30	32	12	22
Disponibilní hodiny celkem					18	3	

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Mozaika světa a Tělesná výchova – 1. stupeň

Pro lepší orientaci je pro vzdělávací obory zavedeno barevné kódování:

Český jazyk a literatura
Cizí jazyk
Matematika a její aplikace
Informační a komunikační technologie
Člověk a jeho svět
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Tělesná výchova
Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacích předmětů Mozaika světa a Tělesná výchova

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Mozaika světa je tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, Cizí jazyk, Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce, Výtvarná výchova, Hudební výchova a ze všech tematických okruhů průřezových témat. Další předmět je Tělesná výchova a odpovídá hlavně obsahu oboru Tělesná výchova.

Týdenní časová dotace

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
22	22	22	26	26

Organizační vymezení

Výuka probíhá v celém prostoru školy (se zahradou) s využitím pomůcek a různých zdrojů informací. Výuka může probíhat také v mimoškolním prostředí – při exkurzích do různých kulturních, sportovních a vzdělávacích zařízení (divadlo, muzea, dopravní hřiště, odborné programy pro děti, odborná pracoviště...).

Ve škole je zajištěna možnost společné práce dětí mezi ročníky a tím vzájemné učení, vzdělávací obohacování, budování sociálních vztahů, trénink komunikačních dovedností a posilování emoční inteligence mezi žáky.

Předmět Mozaika světa je organizačně realizován převážně v blocích a tematických celcích, někdy ve vyučovacích hodinách.

Průběh vzdělávání

Vyučovací předmět je realizován v rámci principů a charakteristiky ŠVP. Vzdělávací obsah je propojen, a tak umožňuje žákům poznávat a učit se v souvislostech. Vzdělávací obsah je žákům nabízen s možností výběru a volby tak, aby chápali učební činnost jako samozřejmé naplnění školního času, ale zároveň aby možnost výběru pomáhala dětem převzít odpovědnost za své vzdělávání a učení – a vnímali je jako běžnou součást svého života.

Přehled výstupů učiva tedy není v plánu okruhů učiva seřazen chronologicky nebo doplněn údaji o příslušném ročníku. Tam, kde je to možné, ponecháváme volbu výběru učiva na dítěti. Důležitější je připravenost dítěte než příslušný ročník školní docházky; děti nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností, ale mohou si vybírat z nabídky i podle svého zájmu a pracovat svým individuálním tempem. (Je tedy například možné, aby se dítě, které ještě nezvládlo techniku psaní, ale umí číst, s pomocí učitele zabývalo slovními druhy nebo větnou skladbou.) Pokud si dítě vybere oblast, ke které nemá potřebné dílčí zkušenosti, učitel mu vysvětlí a nabídne, jaké učivo si ještě předem potřebuje osvojit.

Dětem jsou nabízeny různé zdroje pro zjišťování informací – školní knihovna, výukové programy na PC, připojení k internetu, připravené pomůcky a materiály, informace z terénu a externího prostředí, rozhovory apod.

Pro praktickou realizaci propojení poznatků a dovedností z různých oblastí (matematika, jazyk, přírodověda, historie, zeměpis, umění, pracovní náměty, zdravý životní styl a ekologie) nejlépe vyhovuje integrovaná tematická výuka (zahrnuje také velké otázky). V rámci tematických celků získávají žáci propojené informace, které umožňují globální pohled na svět, porozumění a vytváření vlastních konceptů. Využívají se vlastní tematické náměty dětí a jejich autentické zážitky, jejich zájem a naladění věnovat se určité oblasti. Pro jazykovou výchovu a matematiku je ve třídě připraven výukový materiál, který respektuje zásady pro připravené prostředí.

Aktivity v rámci tematické výuky a projektů jsou voleny tak, aby děti mohly spolupracovat, vzájemně si radit a pomáhat, pracovat ve skupinách na společném cíli a společně řešit problémy. Při takovéto spolupráci (ve dvojicích, ve skupinách, napříč ročníky) pak mohou žáci pozorovat různé metody práce u svých spolužáků – mohou zkoušet, experimentovat a poznávat, jaké styly a metody práce jim samotným nejvíce vyhovují. Mohou se učit od svých starších – i mladších – spolužáků. Během společné i individuální práce učitel žáky sleduje, konzultuje nebo pomáhá s jejich učební činností.

Pro individuální práci učitel zajišťuje "připravené prostředí" s potřebnými zdroji informací, pomůckami, výtvarnými a dalšími pracovními materiály. Děti učí pracovat samy a zaznamenávat si poznámky ze svého učení.

Výsledky své práce se žáci učí prezentovat jako skupina nebo jako jednotlivci. Přijímají tak okamžitou zpětnou vazbu od svých spolužáků i učitelů. Při společných prezentacích si děti vzájemně předávají informace, které zjistily a zpracovaly, a mají možnost klást další otázky. Vzájemně se tak obohacují a učí.

Materiály ze školní práce si děti zakládají do svého portfolia, učí se tak dokumentovat svůj vzdělávací pokrok. Portfolio je součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků a je doplněno průběžnou fotodokumentací z práce dětí (v elektronické podobě).

Součástí běžného života školy je komunitní kruh a shromáždění školy, kde mají děti i učitelé možnost sdělovat své zážitky, pocity a zkušenosti, diskutovat, vyjadřovat se k problémům, k pravidlům, prezentovat informace a hodnotit svoji práci. Považujeme za důležité, aby se děti nebály mluvit o svých názorech a konfrontovat je s okolím. Komunitní setkávání slouží také k předání informací o programu dne, změnách v programu či plánu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- 1. Dbáme a zajišťujeme připravené prostředí se specifickým materiálem, který žák používá v rámci svých individuálních možností a potřeb. (KU, KŘP, KSP, KO)
- 2. Vzdělávací obsah nepředkládáme jako celek, ale dělíme jej na dílčí kroky podle individuálních potřeb žáka. (KU, KŘP, KSP, KO)
- 3. Plně respektujeme možnost výběru místa a spolupráce dětí. (KU, KO, KSP, KŘP, KP)
- 4. Žákům nabízíme společné aktivizující práce k úvodu tematických celků i v průběžné práci. (KU, KK, KSP, KŘP)
- 5. Žákům nabízíme společné aktivizující práce ke čtení, psaní, práci s textem, sebevyjádření, rozvíjení slovní zásoby a komunikačních dovedností. (KU, KK, KSP, KŘP)
- 6. Při práci žákům běžně nabízíme a umožňujeme přístup k různým zdrojům informací (encyklopedie, slovníky, žákovská knihovna, internet, externí zdroje...). (KU, KŘP)
- 7. Ve výuce využíváme různorodé metody a způsoby práce. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)
- 8. Ve výuce pravidelně využíváme komunitní kruh. (KU, KK, KSP, KŘP, KO)
- 9. Využíváme práci s chybou. (KU, KŘP, KP)
- 10. Dbáme na připravené prostředí se specifickým materiálem, který dítě používá v rámci svých individuálních možností a potřeb (KU, KK, KŘP)
- 11. Respektujeme vývojové potřeby a osobnostní předpoklady žáků (KSP, KK)
- 12. Klademe důraz na dodržování dohodnutých pravidel včetně zásad bezpečnosti a hygieny

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Mozaika světa – 1. stupeň 1. období (1., 2. a 3. ročník)

výstupy	učivo	TO průřezových témat
 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v 	Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) Čtení s porozuměním Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, Mimojazykové prostředky řeči Písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebe organizace Poznávání lidí Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola MV

náčiní. Tvorba mediálního sdělení běžných školních i mimoškolních hygiena zraku. zacházení situacích s grafickým materiálem) Interpretace vztahu na základě vlastních zážitků tvoří Technika psaní pro čitelný písemný mediálních sdělení a reality krátký mluvený projev projev Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Žánry písemného projevu: zvládá základní hygienické adresa, návyky spojené se psaním blahopřání, pozdrav Z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, píše správné tvary písmen a vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché číslic, správně spojuje písmena i tiskopisy (přihláška, dotazník), slabiky; kontroluje vlastní vypravování písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh • rozlišuje zvukovou a grafickou Dlouhé a krátké samohlásky OSV podobu slova, člení slova na Hláska, písmeno, slabika, slovo, věta Rozvoj schopností hlásky, odlišuje dlouhé a krátké poznávání Dělení slov na slabiky samohlásky Seberegulace a sebe Dělení hlásek (samohlásky, souhlásky, porovnává významy slov, zvláště organizace dvojhlásky) slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená Poznávání lidí Druhy vět podle postoje mluvčího, pořadí a podřazená, vyhledá v textu slov ve větě podle záměru mluvčího Kreativita slova příbuzná y/i po měkkých a tvrdých souhláskách Mezilidské vztahy porovnává a třídí slova podle Slabiky dě/tě/ně/bě/pě/vě/mě v běžných Komunikace zobecněného významu – děj, slovech věc, okolnost, vlastnost Řešení problémů a ú/ů rozhodovací dovednosti rozlišuje slovní druhy v základním tvaru Velká písmena na začátku věty užívá v mluveném projevu Velká písmena u vlastních jmen správné gramatické tvary Párové souhlásky podstatných jmen, přídavných jmen a sloves Abeceda a její praktický význam spojuje věty do jednodušších Slova příbuzná souvětí vhodnými spojkami a Pravopis y/ý ve vyjmenovaných slovech jinými spojovacími výrazy Slovní druhy (s pomocí grafického • rozlišuje v textu druhy vět podle znázornění symboly slovních druhů) postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové Slovesné kategorie (osoba, číslo) i zvukové prostředky Skloňování (pád, číslo, rod) odůvodňuje a píše správně: i/y Spojovací výrazy (slov, vět) po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných

souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních

jmen osob, zvířat a místních pojmenování		
 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem – psaní vlastních textů, přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod k textům Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	MV Tvorba mediálního sdělení Stavba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	Čtení a psaní číslic Poznávání množství a přiřazování číselných symbolů s pomocí názorných pomůcek, například: - prvky k počítání: pomůcky s kroužky, tyčkami, kameny, žetony, korálky; reálné předměty – připravené, reálné předměty v prostředí - pomůcky pro znázornění číselné osy (čm tyče, početní řetězy, metr) - perlový materiál pro znázornění množství Početní operace sčítání, odčítání, násobení a dělení s pomocí názorného materiálu, například: - perlový materiál - početní tabule a tabulky - znázornění násobků s grafickými prvky - známková hra, počítadla Slovní úlohy s praktickými příklady.	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebe organizace Kreativita Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kooperace a kompetence Řešení problémů a dovednost rozhodování se Psychohygiena
 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	Čtení a převod jednotek s názornými pomůckami, například: - znázornění délky: barevné tyče, řetězy, metr, měření	

doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	 peněžní jednotky – hra na obchod, znázornění ceny číslicemi a penězi, převod a vracení (dočítání) peněz čas – hodiny, karty s časovými údaji, římské číslice a jejich význam hmotnost – váhy, závaží, praktické činnosti s vážením a převody jednotek Aritmetický průměr Doplňování a sestavování tabulek pro příklady v praktických souvislostech 	
 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	Základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Délka úsečky; jednotky délky a jejich převody Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Osově souměrné útvary	
 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy 	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	 OSV Kooperace Řešení problémů a dovednosti rozhodování Psychohygiena
 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích 	Seznámení s počítačem Práce se složkami a soubory Textový editor – otevření a zavření souboru, uložení, písmo, vložení obrázku Internet – vyhledávání informací, uložení obrázku či textu z webové stránky Elektronická pošta – elektronická adresa, psaní, čtení a mazání dopisu, příloha	 OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebe organizace Komunikace Kreativita Komunikace Kooperace a rivalita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS -

 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	Doprava - bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace, dopravní síť Okolí místa bydliště a školy O mně – domov, adresa Půda Voda	Objevujeme Evropu a svět • MV Produktivní činnosti Tvorba mediálního sdělení • OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebe organizace Komunikace Kreativita Komunikace Kooperace a rivalita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • VDO: Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát, • VMEGS: Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět • MkV: Lidské vztahy • EV: Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Vztah člověka k prostředí Vztah člověka k prostředí • MV: Práce v realizačním týmu
 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	O mně Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání	 OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebe organizace Komunikace

odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností		Kreativita Komunikace Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MkV Kulturní diference Multikultura Lidské vztahy
 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	Fylogeneze člověka Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, denní režim, roční období Současnost a minulost v našem životě Plzeňsko Báje, mýty, pověsti	 EV Vztah člověka k prostředí VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Kulturní diference Práce v realizačním týmu
 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Odpady	 EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života

 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	O mně – části lidského těla, smysly Zuby, zdravá strava Doprava Osobní bezpečí Mimořádná událost Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	• OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebe organizace Psychohygiena Mezilidské vztahy Poznávání lidí Komunikace Kooperace a rivalita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty postoje, praktická etika • VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát
 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny 	Rostliny Půda	 EV Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí
 připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování 	Školní slavnost	MkV Principy sociálního smíru, solidarity, vzájemné kulturní obohacení různých sociokulturních a menšinových skupin EV Vztah člověka k prostředí
 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného 	Plošná tvorba	OSV

vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy	Kompozice Barvy Výtvarný přepis skutečnosti, proporce Modelování a tvarování Práce s různými materiály Umělecká díla – historie a současnost Výtvarné techniky – vlastní tvořivost dětí	Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebe organizace Komunikace Kreativita Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • MV Práce v realizačním týmu
 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	Zpěv vybraných lidových písní, jednoduchá intonační cvičení, hra na ozvěnu Práce s rytmem Hra na Orffovy nástroje, doprovod k písním Elementární tanec Poslechové hry	OSV Rozvoj schopností a poznávání Seberegulace a sebe organizace Kreativita Komunikace Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 		
 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně 	Zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – z okruhů domov, rodina, volný čas, jídlo, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu),	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace
 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal 	zvířata, počasí	
 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu 		
 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu 		
 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení 		
 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 		

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova – 1. stupeň

1. období (1., 2. a 3. ročník)

1. Obdobi (1.) 2. d 0. 10cmk)		
 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a 	Význam pohybu pro zdraví	• OSV
využívá nabízené příležitosti	Příprava organismu	Rozvoj schopností a poznávání
zvládá v souladu s individuálními	Zdravotně zaměřené činnosti	Seberegulace a sebe
předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace	organizace
nebo činnosti prováděné ve	pohybu	Kreativita
skupině; usiluje o jejich zlepšení	Hygiena při TV	Komunikace
 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových 	Bezpečnost při pohybových činnostech	Kooperace
činnostech a soutěžích	Pohybové hry	Řešení problémů a
uplatňuje hlavní zásady hygieny	Základy gymnastiky	rozhodovací dovednosti
a bezpečnosti při pohybových	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	

činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Průpravné úpoly Základy atletiky Základy sportovních her Turistika a pobyt v přírodě Komunikace v TV	
	Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	

Charakteristika vyučovacího předmětu Mozaika světa – 1. stupeň 2. období (4. a 5. ročník)

výstupy	učivo	TO průřezových témat
 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti 	Praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu) Komunikační žánry: vzkaz, zpráva, oznámení Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Technika psaní (přehledný písemný projev, formální úprava textu) Žánry písemného projevu: omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování	OSV Rozvoj schopností a poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola MV Produktivní činnosti Tvorba mediálního sdělení Stavba mediálního sdělení
 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní 	Mnohoznačná slova Antonyma Synonyma Slova nadřazená, podřazená, souřadná Slovníky Nová slova ve slovní zásobě Odvozování slov Stavba slova Tvary slov Psaní ě/je v kořenech slov Pravopis y/ý v příbuzných slovech vyjmenovaných slov Psaní předpon s/z/vz Psaní předpon typu roz-, bez-, od-, před	

skladební dvojici označuje základ věty odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Psaní zdvojených souhlásek v běžné slovní zásobě Podstatná jména - druhy Slovesné kategorie (osoba, číslo, způsob, čas) Skloňování (pád, číslo, rod, vzor) Skloňování číslovek Spisovné tvary a nespisovné tvary v mluveném projevu Správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen, sloves a číslovek v mluveném projevu Slova citově zabarvená Přísudek a podmět Shoda přísudku s podmětem Stavba věty - dvojice větných členů Souvětí a věta jednoduchá Čárky v souvětí před běžnými spojovacími výrazy Přímá řeč, uvozovací věta	
 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	Poslech literárních textů a naslouchání četbě Tvořivé činnosti s literárním textem – vlastní texty, přednes textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	
 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní 	Početní operace sčítání, odčítání, násobení a dělení – od práce s názorným materiálem k přechodu k abstrakci a zápisu, pro: - přirozená čísla - celá čísla - desetinná čísla - zlomky - záporná čísla - prvočísla Použití pomůcek, například:	OSV Seberegulace a sebe organizace Kreativita Komunikace Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

operace v celém oboru přirozených čísel modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- perlový materiál - početní řetězy, číselné osy - známková hra - počítadla - znázornění dělení - početní tabule - hra na obchod s bankou - známková hra - modely čísel 1 – 1 000 000 - znázornění zlomků Slovní úlohy s praktickými příklady	
 vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	Tabulky, grafy, diagramy	
 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	Základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	OSV Seberegulace a sebe organizace Kreativita Komunikace Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	Řešení a tvoření slovních úloh i v rámci probíraných projektů	
 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic 	Vlastnosti materiálu pracovní pomůcky a nástroje jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla	 OSV Seberegulace a sebe organizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž 	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 		
 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 	Seznámení s počítačem Práce se složkami a soubory Textový editor – otevření a zavření souboru, uložení, písmo, vložení obrázku Grafický editor – malování (otevření a zavření souboru, uložení, obrázek) Internet – vyhledávání informací, uložení obrázku či textu z webové stránky Elektronická pošta – elektronická adresa, psaní, čtení a mazání dopisu, příloha	OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností a poznávání Sociální rozvoj Komunikace
 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, 	Kontinenty – stavba Země, určování polohy, mapa, geografie kontinentů Evropa – státy, organizace, vztahy, památky, cestování, jazyky, obyvatelstvo ČR – geografie, sousední státy, obyvatelstvo, kraje, obce, politický systém Plzeňsko	 OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát

jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam • vyjádří na základě vlastních	Chování a jednání jedince – rodinné a příbuzenské vztahy.	Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • MkV Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita Principy sociální smíru a solidarity • MV Práce v realizačním týmu • OSV
zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	rodinné a příbuzenské vztahy, názory, komunikace, lidská práva a povinnosti, demokracie, mezilidské vztahy, kultura Finanční gramotnost – plánování nákupu, nákupy, dluhy, spoření, půjčky Životní prostředí – ochrana ŽP, ovlivňování ŽP člověkem, školní zahrada, odpady	Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů 	Čas	OSV Rozvoj schopností poznávání

k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Fylogeneze člověka

Orientace na časové ose

Historické prameny

Státní svátky, významné dějinné události

Kalendář, pranostiky, letopočet, zvyky

Ontogeneze člověka, generace

Báje, mýty, pověsti

Náboženství

Sebepoznání a sebepojetí

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO

Formy participace občanů v politickém životě, protiprávní jednání (korupce)

MV

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality

Fungování a vliv médií ve společnosti

MkV

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

Roční období

Skupiny organismů a způsob života

Vztah a rovnováha organismu a životního prostředí

Pokusy – jejich průběh a výsledek

Koloběh vody, vzduch. půda

Podnebí a počasí

Odpady

Pohromy a katastrofy

OSV

Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebe organizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

EV

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověk k životnímu prostředí

VMEGS

Evropa a svět nás zajímá

MkV

Princip sociálního smíru a solidarity

- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Formy participace občanů v politickém životě

VDO

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Lidské tělo a život

Zdravý způsob života

Lidská ontogeneze

Bezpečné chování

Dopravní výchova

Život ohrožující chování

Gender

Rozdíly mezi pohlavími

Základy sexuální výchovy

Závislost

Formy násilí

Návykové látky

Dopravní výchova

Pravidla chování za mimořádných událostí

Základy první pomoci

OSV

Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO

Principy demokracie jako formy vlády a rozhodování

Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě

• E\

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí

MkV

Lidské vztahy

Interpretace vztahů mediálního sdělení a reality

•	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu Pracovní pomůcky a nástroje Jednoduché pracovní operace a Postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
•	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem první pomoc	
•	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Rostliny Půda Návykové látky	 EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
•	orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti	Vaření	OSV Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

	práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni		MV Práce v realizačním týmu
	při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Plošná tvorba Prostorová tvorba Objektová a akční tvorba	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebe organizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
•	zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase	Zpěv vybraných lidových a umělých písní, jednoduchá intonační cvičení	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí

- v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Hra jednoduchého doprovodu na Orffovy nástroje podle harmonických funkcí a notového zápisu, orientace v notovém zápisu Poznávání malé písňové formy, rondo, kánon Rytmizace a melodizace říkadla Výrazové prostředky a jejich změny ve znějící hudbě Flementární tanec

Seberegulace a sebe organizace Psychohygiena

Kreativita

Komunikace

Kooperace

Hodnoty, postoje, praktická etika

VMEGS

Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

slovní zásoba – základní slovní zásoba okruhů – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a, počasí

práce se slovníkem

mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět OSV

Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebe organizace

Komunikace

Kreativita

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VDO

Občanská společnost a škola

VMEGS

Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře
- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

MkV

Kulturní diference

Etnický původ

Multikulturalita

EV

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MV

Fungování a vliv médií ve společnosti

- objasní pojem obrana státu a uvede, které subjekty se podílejí na obraně státu,
- objasní pojem ozbrojené síly České republiky a uvede, kdo je vrchním velitelem ozbrojených sil ČR
- vysvětlí členění ozbrojených sil České republiky,
- uvede příklady použití ozbrojených sil České republiky,
- uvede hlavní úkoly Armády České republiky,
- pozná vojáka Armády České republiky a rozliší ho od příslušníka jiného ozbrojeného bezpečnostního nebo záchranného sboru.

obrana státu – odpovědnost za obranu státu, povinnost podílet se na obraně státu,

ozbrojené síly České republiky a vrchní velitel ozbrojených sil České republiky,

ozbrojené síly České republiky – členění ozbrojených sil a hlavní úkoly Armády České republiky,

voják Armády České republiky, uniformy, vojenská technika.

OSV

Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VDO

Občanská společnost a škola

VMEGS

Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova – 1. stupeň 2. období (4. a 5. ročník)

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště;

Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení

Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití

Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu

Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, První pomoc v podmínkách TV

Pohybové hry

Základy gymnastiky

Průpravné úpoly

Základy atletiky

Základy sportovních her

Turistika a pobyt v přírodě

Plavání

Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály

Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí

Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly

OSV

Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebe organizace Kreativita

Komunikace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

samostatně získá potřebné informace Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
--

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Mozaika světa a Tělesná výchova - 2. stupeň

Vzdělávací obsah Oboru další cizí jazyk je každý rok aktualizován podle zájmu žáků o konkrétní cizí jazyk. Z toho důvodu budou osnovy ke konkrétnímu jazyku doplněny jako příloha ŠVP.

Pro lepší orientaci je pro vzdělávací obory zavedeno barevné kódování:

Český jazyk a literatura

Cizí jazyk

Další cizí jazyk

Matematika a její aplikace

Informační a komunikační technologie

Dějepis

Výchova k občanství

Fyzika

Chemie

Přírodopis

Zeměpis

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Výchova ke zdraví

Tělesná výchova

Člověk a svět práce (TO Svět práce)

Charakteristika vyučovacích předmětů Mozaika světa a Tělesná výchova

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Mozaika světa je tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Další cizí jazyk, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, Dějepis, Výchova k občanství, Chemie, Přírodopis, Fyzika, Zeměpis, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Člověk a svět práce a ze všech tematických okruhů průřezových témat. Vzdělávací obsah oboru Další cizí jazyk je realizován od šestého ročníku. Žáci si vybírají konkrétní jazyk na základě zájmu a aktuálních možností školy.

Vyučovací předmět Tělesná výchova je tvořen vzdělávacím obsahem oblastí Tělesná výchova, Výchova ke zdraví.

Časová dotace předmětu Mozaika světa

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
26	26	27	29

Časová dotace předmětu Tělesná výchova

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
3	3	3	3

Organizační vymezení

Výuka probíhá v celém prostoru školy s využitím pomůcek a různých zdrojů informací. Výuka může probíhat také v mimoškolním prostředí – při exkurzích do různých kulturních, sportovních a vzdělávacích zařízení (divadlo, muzea, dopravní hřiště, odborné programy pro děti, odborná pracoviště...).

Ve škole je zajištěna možnost společné práce dětí mezi ročníky a tím vzájemné učení, vzdělávací obohacování, budování sociálních vztahů, trénink komunikačních dovedností a posilování emoční inteligence mezi žáky.

Předmět Mozaika světa je organizačně realizován převážně v blocích a tematických celcích, někdy ve vyučovacích hodinách.

Průběh vzdělávání

Vyučovací předmět je realizován v rámci principů a charakteristiky našeho ŠVP. Vzdělávací obsah je propojen, a tak umožňuje žákům poznávat a učit se v souvislostech.

Žákům jsou nabízeny různé zdroje pro zjišťování informací – školní knihovna, výukové programy na PC, připojení k internetu, připravené pomůcky a materiály, pracovní listy, modely, informace z terénu a externího prostředí, rozhovory apod.

Pomocí evokační prezentace jsou žáci povzbuzení pro stanovení cílů učení a formulaci velkých otázek. Dále si vybírají oblast a dílčí témata, kterým se individuálně budou věnovat hlouběji. Na svých tématech a cílech pracují společně nebo samostatně nebo pod vedením pedagoga.

Žák svá dílčí témata zpracovává, prohlubuje poznatky o něm a předává je ostatním. Informace z oblastí, jejichž zpracování se žák přímo neúčastnil, jsou mu zprostředkovány spolužáky. Pedagogický deník učitele, vlastní záznamy o postupu práce žáka a žákovské portfolio práce jsou součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků.

S ohledem na věková specifika dospívajících žáků přizpůsobujeme nabídku pojetí zpracování vzdělávacího obsahu především v podobě praktických činností tak, aby převažovala výuka, kde žáci získávají zkušenosti a informace na základě praktických činností nebo řešení problémů a projektů. Součástí výuky tak budou i prezentace pozvaných odborníků nebo exkurze na odborná pracoviště mimo školu - poznávací exkurze, besedy, práce v terénu, práce na projektech, výroba pomůcek, příprava jídla a vaření, sportovní aktivity apod.

Součástí běžného života školy je komunitní kruh a shromáždění školy, kde mají děti i učitelé možnost sdělovat své zážitky, pocity a zkušenosti, diskutovat, vyjadřovat se k problémům, k pravidlům, prezentovat informace a hodnotit svoji práci. Považujeme za důležité, aby se děti nebály mluvit o svých názorech a konfrontovat je s okolím. Komunitní setkávání slouží také k předání informací o programu dne, změnách v programu či plánu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Žákovi předkládáme vzdělávací obsah v celé jeho komplexnosti. Nezaměřujeme se pouze na jediný obor, ale dbáme o smysluplné prolínání s ostatními oblastmi i předměty. (KU, KSP, KŘP, KP)
- 2. Na výuce předmětu se podílí více učitelů, kteří jsou spolu v neustálém kontaktu. Žák tak může získat komplexnější pohled na probíranou problematiku. (KU, KK, KŘP, KP, KSP, KO)
- 3. Výuku neomezujeme pouze na prostory učebny, ale necháváme žáky vybrat si pro ně vhodné pracovní místo. Mimo to realizujeme exkurze, výlety, návštěvy akcí, souvisejících s probíraným tématem. (KU, KP, KŘP, KSP)
- 4. Součástí výuky je možnost individuálních konzultací nad jakoukoliv problematikou. (KU, KŘP, KSP)
- 5. Stejně jako ostatní, tak i pohybové aktivity nabízíme žákům v takové podobě, aby nebyli stresováni porovnáváním a poměřování svých výsledků s ostatními. Sport je tak vnímán zejména jako zábava a příjemná relaxace, nikoliv stres z toho, kdo je lepší. (KO, KSP)
- 6. Osobním příkladem a pozitivním přístupem vedeme žáky k přijetí a realizaci myšlenky fair play. (KO, KŘP)
- 7. Pro pohybové aktivity nabízíme různá místa, neomezujeme se pouze na sportoviště a tělocvičnu. Ukazujeme tak žákům, že pohyb je spjatý především s běžným životem. (KU, KSP)
- Průběžně motivujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce poskytujeme příležitosti komunikovat s rodilým mluvčím, nabízíme čtení cizojazyčné literatury, časopisů, video programy. (KO, KŘP, KU)
- 9. U cizího jazyka klademe rovnoměrný důraz na porozumění a vlastní vyjádření, interakci, poskytujeme dostatek příležitostí k samostatnému projevu. (KU, KŘP)
- 10. Podporujeme prolínání anglického jazyka do všech oblastní vzdělávacího obsahu. (KU, KŘP, KO, KP)
- 11. Svým jednáním podporujeme rozvoj učící se skupiny, ve které se každé dítě cítí být přijímáno a podporováno v rozvoji svého potenciálu. (KO, KU)
- 12. Poskytujeme žákům možnost volby. Volbu respektujeme a k jejímu respektování vedeme ostatní žáky. Zároveň vedeme žáky k porozumění, že každá volba má své důsledky. (KO, KŘP, KK)
- 13. Podporujeme rozvoj schopností žáků řešit samostatně běžné konfliktní situace. Především tím, že při jejich výskytu se učitel staví do role moderátora, nikoliv soudce a využívá přitom postupy nenásilné komunikace. (KŘP, KO, KSP, KK)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Mozaika světa

6. ročník

výstupy	Učivo	TO průřezových témat
 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení dorozumívá se výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci v připraveném mluveném projevu vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči zapojuje se do diskuse pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami správně třídí slovní druhy ohebné rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	Práce s informacemi práce s textem Soukromý a úřední dopis Popis Diskuse Zvukové prostředky jazykového projevu a prostředky mimojazykové zásady kultivovaného projevu Jazykové příručky (slovníky, Pravidla), jazyková norma a kodifikace Slovní druhy ohebné, jejich mluvnické významy a tvary Stavba věty Pořádek slov ve větě Volná reprodukce textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek	■ OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebe organizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ■ MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem) provádí početní operace s desetinnými čísly základní interpretace dat porovnává soubory dat 	Porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel Dělitelnost přirozených čísel Zlomky a desetinná čísla Čtení z grafu Základní interpretace dat bod, přímka, polopřímka, úsečka	■ OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ■ OSV Rozvoj schopností poznávání
 používá s porozuměním geometrické pojmy (bod, přímka, polopřímka, úsečka) 	Vzájemná poloha bodů a přímek v rovině	Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Kooperace

 zdůvodňuje a používá základní polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku charakterizuje základní rovinné útvary určuje velikost úhlu měřením a výpočtem načrtne a sestrojí trojúhelník načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti analyzuje a vypočítá objem a povrch těles analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny, tělesa a charakterizující látky 	Čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, kruh Úhel, druhy úhlů Shodnost Kvádr, krychle Jednotky povrchu a objemu Osová a středová souměrnost Krychle, kvádr	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Naše vlast	 VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě
 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení 	Vztahy mezi lidmi	■ OSV Seberegulace a sebe organizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika ■ VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát ■ MkV Kulturní diference Lidské vztahy ■ EV

			Vztah člověka k prostředí
•	zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Kulturní život	
•	rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Podobnost a odlišnost lidí	■ OSV Seberegulace a sebe organizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
•	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	Vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace Hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	■ VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
•	zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Planeta Země ve vesmíru Základy klimatologie a meteorologie	■ EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
•	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Světadíly Makroregiony světa	 VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět

		Т	
			■ EV
			Lidské aktivity a problémy životního prostředí
•	užívá vizuálně obrazná vyjádření		OSV
	k zaznamenání vizuálních		Rozvoj schopností poznávání
	zkušeností, zkušeností získaných		Sebepoznání a sebepojetí
	ostatními smysly a k zaznamenání podnětů		Seberegulace a sebe organizace
	z představ a fantazie		Psychohygiena
•	užívá prostředky pro zachycení		Kreativita
	jevů a procesů v proměnách		Komunikace
	a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované		Kooperace
	v současném výtvarném umění a digitálních médiích –		Hodnoty, postoje, praktická etika
	počítačová grafika, fotografie,		VMEGS
	video, animace		Evropa a svět nás zajímá
•	vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní		Objevujeme Evropu a svět
	osobité vyjádření; porovnává a		Jsme Evropané
	hodnotí jeho účinky s účinky již		■ MV
	existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření		Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
			Vnímání autora mediálních sdělení
			Fungování a vliv médií ve společnosti
•	ověřuje věrohodnost informací	Vývojové trendy informačních	■ MV
	a informačních zdrojů, posuzuje	technologií	Stavba mediálních sdělení
	jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Hodnota a relevance informací a	Tvorba mediálního sdělení
•	ovládá práci s textovými a	informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	Práce v realizačním týmu
	grafickými editory a využívá vhodných aplikací	Internet Textový editor	
•	uplatňuje základní estetická a	Počítač jako zdroj informací	
	typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Způsoby prezentace	
•	používá informace z různých informačních zdrojů		
•	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v		
	textové formě		
•	uvede příklady zdrojů informací	Význam zkoumání dějin, historické	
	o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	prameny	
	orientuje se na časové ose a	Historický čas a prostor	
	v historické mapě, řadí hlavní		

	historické epochy v chronologickém sledu		
•	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Nejstarší starověké civilizace	■ EV Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života
•	vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Křesťanství Struktura středověké společnosti	 OSV Hodnoty, postoje, praktická etika MkV Princip sociálního smíru a solidarity Kulturní diference Lidské vztahy
•	vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Renesance Renesanční a barokní kultura	
•	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze Přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	
•	určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem		

•	objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze hvězdy – jejich složení	
•	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Podmínky života Buňka – funkce a stavba Význam a zásady třídění organismů	■ OSV Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika ■ EV Základní podmínky života Ekosystémy Vztah člověka k prostředí
•	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Viry a bakterie	■ EV Základní podmínky života Ekosystémy Vztah člověka k prostředí
•	odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Anatomie a morfologie rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie rostlin Systém rostlin Význam rostlin a jejich ochrana	■ EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
•	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Fylogeneze člověka Země – vznik a stavba Vznik života	 EV Základní podmínky života Ekosystémy

•	objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků		Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
•	aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů významní biologové a jejich objevy	■ OSV Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika
•	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Zpěv či hra vybrané lidové a umělé písně v jednohlasu i dvojhlasu. Orientace v notovém zápise (délkové hodnoty not a pomlk, tempová označení, takt). Hra vhodného doprovodu k písni na vybraný hudební nástroj, improvizace rytmického ostinata. Tvorba jednoduché obměny slyšeného či zapsaného melodického motivu.	■ OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebe organizace Psychohygiena Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika
•	zorientuje se v informacích v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému	 OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebe organizace
•	zeptá se na základní informace v běžných situacích	jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov	Kreativita Komunikace
•	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	osvojené slovní zásoby Slovní zásoba – rozvíjení dostačující	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí
•	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům	Kooperace VDO
•	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví,	Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy
•	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	stravovací návyky, počasí, nákupy a móda, volba povolání Práce se slovníkem	vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
•	reaguje na jednoduché písemné sdělení	Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou	Jsme Evropané MkV Kulturní diference

		tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Etnický původ Multikuturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení
•	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – z okruhů domov, rodina, volný čas, jídlo, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu), zvířata, počasí	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace
•	organizuje a plánuje svoji pracovní činnost dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	■ OSV Seberegulace a sebe organizace Kreativita
•	používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů	 OSV Seberegulace a sebe organizace Kreativita

•	dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Úprava stolu a stolování	
•	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

6. ročník

 při vytrvalosti uplatňuje svoji vůli zvládá techniku atletických disciplín získané dovednosti zúročí při reprezentaci školy 	Atletika Hod míčkem – dálka Skok daleký – rozběh, odraz Běžecká abeceda Běh – 600 – 1 000m – vytrvalost	 OSV Seberegulace a sebe organizace, Kooperace
 provede základní gymnastické prvky provede kotouly a přeskoky při cvičení zlepšuje svůj fyzický fond 	Gymnastika Základní akrobacie – hrazda, bedna Šplh – lano, tyč Rytmická a kondiční gymnastika	
 v praxi předvede herní činnosti jednotlivce i mužstva uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech respektuje základní pravidla míčových her 	Sportovní hry Základní druhy sportovních her (kolektivní, brankové, síťové, pálkovací) Základní označení a vybavení hřišť Vybíjená, florbal, kopaná	
 uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém terénu a prostředí (příroda, silniční provoz) bezpečně se pohybuje na lyžích 	Turistika a pobyt v přírodě	EV Vztah člověka k prostředí
 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování na neznámém sportovišti předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost uvede zásady první pomoci 	Význam pohybu pro své zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Dobré sportovní vybavení, chrániče	
 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými 	Vztahy mezi lidmi	■ OSV

vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy	Pravidla	Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebe organizace Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát
--	----------	---

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Mozaika světa

7. ročník

výstupy	Učivo	TO průřezových témat
 ověřuje fakta ve čteném nebo slyšeném textu pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	Práce s textem Výpisky	 OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí
 informačními zdroji rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačními záměru zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné čeština a jinými jazykovými příručkami správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě 	Objektivní a subjektivní sdělení Komunikační záměr mluvčího Manipulativní působení projevu Přímá a nepřímá řeč Objednávka Žádost Pozvánka Rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) Zásady spisovné výslovnosti Slovní druhy neohebné Věta jednoduchá a souvětí Stavba souvětí (jednoduchá souvětí) Druhy vět vedlejších Struktura literárního díla (námět a téma, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk	Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace MV Fungování a vliv médií ve společnosti
 jednoduché a souvětí uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje jeho smysl vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš) Přednes vybraného literárního textu	
 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel 	Kladné a záporné číslo, čísla opačná, operace s racionálními čísly úpravy zlomků a operace se zlomky	■ OSV Kooperace

•	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, poměrem) užívá znalosti procent k řešení úloh	Trojčlenka	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
•	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti vyjádří vztah grafem řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů zdůvodňuje a používá základní metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Poměr, postupný a převrácený poměr Graf přímé a nepřímé úměrnosti čtyřúhelníky Věty o shodnosti trojúhelníků konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu, Ssu; n-úhelníky, rovnoběžníky, lichoběžníky, deltoid, nekonvexní mnohoúhelníky	■ OSV Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
•	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků načrtne a sestrojí rovinné útvary odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů charakterizuje a třídí čtyřúhelníky odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť hranolu	Obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku, obsah trojúhelníku Krychle, kvádr, hranol	
•	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kulturní život, masová kultura	 MV Stavba mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
•	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady	Majetek, vlastnictví	■ VDO Občan, občanská společnost a stát

•	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	Právo v každodenním životě	 VDO Občan, občanská společnost a stát Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
•	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Zásady lidského soužití	 VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MkV Kulturní diference Etnický původ EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
•	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebe organizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
•	objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání	Majetek, vlastnictví	
•	dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi, chápe pojem korupce	Peníze	

			1
•	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí		
•	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Státní správa a samospráva	 VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Formy participace občanů v politickém životě
•	přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Lidská práva	 VDO Formy participace občanů v politickém životě
•	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Právní řád České republiky	Občanská společnost a škola MkV Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity Multikulturalita
•	vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Regiony světa	 VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět EV
•	rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa		Vztah člověka k prostředí
•	porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		
•	posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Obyvatelstvo světa	 MkV Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita

•	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	Hospodářské prostředí Přírodní a společenské prostředí Typy krajin	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Ekosystémy EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
•	vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Místní region	■ EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
•	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	■ OSV Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
•	užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již	Prvky vizuálně obrazného vyjádření	■ OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebe organizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace Hodnoty, postoje, praktická etika

	existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření		 VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
•	ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, Metody a nástroje jejich ověřování? Internet Počítačová grafika Ppt prezentace Tabulkový editor prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) Copyright, informační etika	■ MV Kritické čtení a vnímání Mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
•	uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Význam zkoumání dějin, historické prameny	
•	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost uvede příklady archeologických kultur na našem území	Člověk a lidská společnost v pravěku	■ EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí
•	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro	Antické Řecko a Řím a jejich kulturní odkaz	■ VMEGS Jsme Evropané ■ MkV

•	evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států porovná základní rysy západoevropské, byzantskoslovanské a islámské kulturní oblasti objasní situaci Velkomoravské říše a	Vytváření států ve východoevropském a západoevropském okruhu Velká Morava, první státní útvary na českém území	Lidské vztahy VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
•	vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Zámořské objevy	
•	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	antisemitismus	 MkV Etnický původ Multikuturalita Kulturní diference Princip sociálního smíru a solidarity
•	prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Svět 21. století	 VDO Občan, občanská společnost a stát
•	využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Energie	
•	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý Gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	

•	změří velikost působící síly	Tlaková síla a tlak – vztah mezi	
•	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich	tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí	
	velikosti, směry a výslednici využívá Newtonovy zákony pro	Třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly	
	objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé	v praxi výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	
	výsledné síly v jednoduchých situacích	Newtonovy zákony – první, druhý	
•	aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	(kvalitativně), třetí Rovnováha na páce a pevné kladce	
•	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení	Pascalův zákon – hydraulická zařízení	
	konkrétních praktických problémů předpoví z analýzy sil působících na	Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým	
	těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost Atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře	
		Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	
•	objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze	
•	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a	Houby bez plodnic	■ EV
	porovná je podle charakteristických znaků	Houby s plodnicemi –první pomoc při otravě houbami	Ekosystémy Základní podmínky života
•	vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	Lišejníky	
•	objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků		
•	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla	
•	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů –rozšíření, Význam a ochrana živočichů	

 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	Projevy chování živočichů	
 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	Organismy a prostředí – vzájemné vztahy	■ EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
 aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy	■ EV Ekosystémy Základní podmínky života
 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 		

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Zpěv jednohlasu, respekt daného žánru.

Hra na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu.

Orientace v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlk,

tempová označení, dynamická znaménka, takt)

Hlasová hygiena

Ve znějící hudbě pojmenuje hudebně výrazové prostředky, rozpoznávání ve vybraných ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň a sborovou tvorbu. Poznávání úseků kde se objevuje citace, gradace, kontrast, opakování melodie a rytmu.

Význam hudby v umělecké a běžné produkci (film, drama, reklama, sport) její vhodnost či nevhodnost. Význam hudby v životě žáka. OSV

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebe organizace

Psychohygiena

Kreativita

Komunikace

Kooperace

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- pochopí obsah jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, která se týká osvojovaných témat
- zeptá se na základní informace a reaguje v běžných situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby

Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím

Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba Povolání, cestování

Práce se slovníkem

Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které OSV

Rozvoj schopností poznávání

Seberegulace a sebe organizace

Kreativita

Komunikace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Poznávání lidí

Kooperace

VDO

Občanská společnost a škola

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VMEGS

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Jsme Evropané

MkV

Kulturní diference

		nenarušují smysl sdělení	Etnický původ
		a porozumění)	Multikuturalita
			■ EV
			Lidské aktivity a problémy životního prostředí
			Vztah člověka k prostředí
			MV
			Fungování a vliv médií ve společnosti
			Práce v realizačním týmu
			Tvorba mediálního sdělení
•	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány	Zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou	■ OSV
	pomalu a s pečlivou výslovností	podobou slov	Rozvoj schopností poznávání
•	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Slovní zásoba – z okruhů domov, rodina, volný čas, jídlo, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu), zvířata, počasí	Komunikace
•	rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		
•	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům		
•	rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
•	rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
•	napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života		
•	vyplní osobní údaje do formuláře		
•	zapojí se do jednoduchých rozhovorů		
•	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
•	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy,		

volného času a da témat a podobné	alších osvojovaných otázky pokládá		
pěstování vybra	pracovní pomůcky a	Rostliny – okrasné, zelenina, ovoce, péče, podmínky pěstován	 OSV Seberegulace a sebe organizace Kreativita EV Základní podmínky života Ekosystémy
 a bezpečně obs spotřebiče připraví jednod v souladu se zás dodržuje základ společenského stolu ve společr dodržuje zásady 	uché pokrmy sadami zdravé výživy ní principy stolování, chování a obsluhy u nosti v hygieny a ice; poskytne první	Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů Úprava stolu a stolování	 OSV Seberegulace a sebe organizace Kreativita MkV Multikulturalita
techniky; diagn základní problé digitální technik	ky ní techniku a chrání ji	Digitální technika Digitální Počítačové programy	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

 při vytrvalosti uplatňu v praxi předvede techi disciplín získané dovednosti zú reprezentaci školy 	Hod míčkem – Skok daleký – r Běžecká abece	rozběh, odraz Seberegulace a sebeorganizace, Kooperace
provede základní gymprovede kotouly, přes	Základní akrob	acie – hrazda, bedna

•	při cvičení zlepšuje svůj fyzický fond	Šplh – lano, tyč Rytmická a kondiční gymnastika	
•	v praxi předvede herní činnosti jednotlivce i mužstva uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech uvede a v praxi dodržuje základní pravidla míčových her	Sportovní hry Základní druhy sportovních her (kolektivní, , brankové, síťové, pálkovací) Základní označení a vybavení hřišť Vybíjená, florbal, kopaná Úpolové sporty – postoje, pády	
•	uplatňuje vhodné a bezpečné chování v neznámém terénu a prostředí (příroda, silniční provoz) bezpečně se pohybuje na lyžích	Turistika a pobyt v přírodě	
•	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování na neznámém sportovišti předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost uvede a na modelových situacích prokáže znalost zásady první pomoci	Význam pohybu pro své zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových Disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Dobré sportovní vybavení, chrániče	
•	předvede základní úpolové hry (přetahy přetlaky a odpory)	Úpolové sporty: postoje, pády, techniky	
•	respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu	Vztahy mezi lidmi a v komunitě Strava v životním stylu Návykové látky Mimořádné situace Manipulativní chování	 VDO Princip sociálního smíru a solidarity EV Základní podmínky života
•	(vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky		Vztah člověka k prostředí

•	uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a	
•	vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt;	
•	uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Mozaika světa

výstupy	učivo	TO průřezových témat
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Charakteristika Subjektivně zabarvený popis	 OSV Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy
 využívá základy studijního čtená - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a přednese referát 	Výklad Referát Diskuse	MV Fungování a vliv médií ve společnosti
 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 		
 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémech 	Slovní zásoba a její jednotky Slohové rozvrstvení slovní zásoby	
 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	Obohacování slovní zásoby Způsoby tvoření slov Homonyma, synonyma	
 v připraveném i improvizovaném mluveném projevu vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	Modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný) Intonace	
 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí 	Členění souvislé řeči (pauzy a frázování) Stavba složitějších souvětí	

•	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie rozlišuje základní literární žánry a druhy, porovnává je, uvede jejich výrazné představitele	Významové poměry mezi souřadně spojenými větami a větnými členy. Interpunkce ve větě jednoduché a souvětí Poezie, próza a drama, jejich typické žánry, významní autoři čeští i světoví Ilustrace literárního textu	
•	užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu účelně využívá kalkulátor užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem) řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) matematizuje jednoduché	Druhá a třetí mocnina, druhá odmocnina, mocniny s přirozeným mocnitelem, operace s mocninami Procento, promile, procentová část	
•	reálné situace s využitím proměnných určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic vyjádří funkční vztah rovnicí	Proměnné Číselný výraz, hodnota číselného výrazu, výrazy s proměnou; dosazování do výrazu, celistvý výraz; mnohočleny; lomené výrazy Lineární rovnice, ekvivalentní úpravy	
•	zdůvodňuje a používá základní metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku provádí statistické šetření, vyhledává a třídí informace, vyhodnocuje a vyvozuje závěry sestrojí rovinné útvary vypočítá obsah kruhu a obvod kružnice využívá poznatky o Thaletově kružnici při konstrukčních úlohách využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení	Statistický soubor, aritmetický průměr, modus, medián Kruh, kružnice, trojúhelníky Rovnoběžníky, lichoběžníky, čtyřúhelníky délka kružnice, obsah kruhu Množiny bodů dané vlastnosti	

polohových a nepolohových konstrukčních úloh odhaduje a vypočítá objem a povrch válce sestrojí sít válce vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů		
 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 		
 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	Vztahy mezi lidmi	 MkV Etnický původ Kulturní diference Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané 	Peníze	
 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 	Výroba, obchod a služby	
 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 	Principy demokracie	 VDO Formy participace občanů v politickém životě

 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 		Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci, chápe pojem protiprávní jednání (korupce) 	Právo v každodenním životě	■ VDO Občanská společnost a škola
 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu 	Krajinná sféra	
 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	Obyvatelstvo světa	 EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	Hospodářské procesy	
 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků 	Globalizační a politické procesy	 EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) 	Přírodní a společenské prostředí	
 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu 	Zeměpis České republiky	
 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti 	Regionální zeměpis České republiky	

•	z hlediska osídlení a hospodářských aktivit vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru, a časovém průběhu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebe organizace Psychohygiena Kreativita
•	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Komunikační obsah vizuálně obrazových vyjádření	
•	ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování Internet Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy Tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	MV Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
•	vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho	Český stát v 15. – 18. století	

	postavení uvnitř habsburské monarchie	Třicetiletá válka	
•	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Dějiny Evropských států 15. – 18. století	
•	na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus		
•	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Evropa v 18 19. století	VMEGS Jsme Evropané
•	objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých	Francouzská revoluce a její důsledky na společenské struktury v Evropě	
•	společenských struktur v Evropě na straně druhé porovná jednotlivé fáze utváření	Utváření novodobého českého národa v 19. století a na počátku 20. století	
	novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů		
•	charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	Národní hnutí Evropských národů v 19. století a na počátku 20. století	
•	určí společné a rozdílné vlastnosti látek pracuje bezpečně s vybranými	Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost	 EV Základní podmínky života Ekosystémy
	dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost	Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě	LKOSystemy
•	vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí rozlišuje směsi a chemické látky	Nebezpečné látky a přípravky – R- věty, S-věty, varovné značky a jejich význam	
•	vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	Mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	
•	navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku;	

	rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění orientuje se ve výchozích átkách a produktech fotosyntézy určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	Voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva Fotosyntéza	
• (1)	používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech prientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony Prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	• EV Základní podmínky života
r	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Hustota, objem, roztoky	
• r	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač Elektrické pole – elektrická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	
Z F	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku	

 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu	
 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby aplikuje před lékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla 	Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, Nemoci, úrazy a prevence Životní styl	
 aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy	 OSV Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá
 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	Dědičnost a proměnlivost organismů	
 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky 	Zpěv jednohlasu, respekt daného žánru. Hra na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu. Orientace v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlk,	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebe organizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperace

a charakteristické sémantické prvky

 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění Tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka)

Hlasová hygiena

Ve znějící hudbě pojmenuje hudebně výrazové prostředky, rozpoznávání ve vybraných ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň a sborovou tvorbu.

Poznávání úseků kde se objevuje citace, zvukomalba, gradace, kontrast, opakování melodie a rytmu.

Význam hudby v umělecké a běžné produkci (film, drama, reklama, sport) její vhodnost či nevhodnost.

Význam hudby v životě žáka

OSV

Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita

Komunikace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Poznávání lidí

Kooperace

VDO

Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VMEGS

Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané

MkV

Kulturní diference Etnický původ Multikuturalita

EV

Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

MV

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat
- zeptá se na základní informace a reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
- vyhledá základní informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby

Slovní zásoba – rozvíjení dostačující Slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím

Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, volba povolání, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

Práce se slovníkem

Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	Zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky slovní zásoba – základní slovní zásoba okruhů – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a, počasí práce se slovníkem mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení
 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení 	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a Postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, tradice a řemesla	OSV Seberegulace a sebe organizace Kreativita Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Trh práce Možnosti vzdělávání Povolání Druhy pracovišť	 OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát MV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
---	---	---

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

 využije pro zlepšení svých pohybových dovedností atletickou činnost upraví doskočiště, řídí se povely startů rozliší techniku sprintu a vytrvalostního běhu vyjmenuje základní atletické disciplíny atletickou průpravu využije při reprezentaci školy 	Atletika vytrvalostní běh – 80 – 1 500m, sprint, 60m, skok daleký – vylepšování techniky vrh koulí – 3, 4 kg – technika, štafetová předávka	OSV Seberegulace a sebe organizace Kooperace
 vyjmenuje základní rozdíly jednotlivých druhů sportovních her (rozměry hřišť atd.) uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, rozliší role ve hře (divák, rozhodčí, útočník, obránce, brankář) řídí sportovní utkání svých vrstevníků 	Sportovní hry: kopaná (sálová), basketbal, házená, základy volejbalu, softbal, florbal pravidla, hra	
 na modelových situacích prokáže znalost protiúrazovou prevenci provede obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond 	Gymnastika Akrobacie, hrazda- výmyk, toč, kruhy, švédská bedna – přeskoky, kotouly, šplh – lano	

provede gymnastické prvky		
školní výchovy – přeskoky, shyby, toče		
provede základní úpolové hry (přetahy přetlaky a odpory)	Úpolové sporty: postoje, pády, techniky	
 uplatňuje bezpečné chování v neznámém prostředí hřišť a místa bydliště 	Turistika, pobyt v přírodě	
 zúčastní se dlouhodobého pobytu v přírodě 		
 bezpečně se pohybuje na lyžích 		
 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při a po	
 uplatňuje vhodné bezpečné chování v neznámém prostředí 	sportovních činnostech Vhodné sportovní pomůcky a	
 uvede zásady zdravého životním stylu 	chrániče	
 odmítá drogy a jiné škodliviny spojené se zdravím a sportem neslučitelné 		
 předvídá možnost nebezpečí a úrazů a předchází jim 		
 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů 	Vztahy mezi lidmi a v komunitě Tělesné, duševní a sociální zdraví Zdraví a nemoc	MkV Kulturní diference Lidské vztahy
 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví 	Sexualita, erotika, morálka Návykové látky – charakteristika, rizika Manipulativní jednání	 EV Základní podmínky života
 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 		
 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 		
 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními 		

	životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	
•	uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka;	
•	vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Mozaika světa

výstupy		učivo	TO průřezových témat
masmédiíí dorozumív jazykovým danou kor uspořádá na jeho úč dodržovár navazovár využívá po gramatick písemném textem ne psaní na z osobních z rozlišuje v gramatick v písemné lexikální, r větě jedno rozlišuje s	oznatků o jazyce a stylu ke y i věcně správnému nu projevu a k tvořivé práci s ebo i k vlastnímu tvořivému ákladě svých dispozic a	Strukturovaný životopis Úvaha Pravopis (lexikální, morfologický a syntaktický) Skupiny jazyků (slovanské a jiné) Původ a základy vývoje češtiny Žánry lyrické, epické a dramatické v proměnách času - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé Literatura umělecká a věcná (populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	• OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebe organizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
 výrazy řeší rovnic chápe fun proměnný a závislé p 	z praxe na jednoduché	Lomené výrazy Rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustavy lineárních rovnic Soustava souřadnic, definiční obor a obor hodnot, vlastnosti funkce, lineární funkce, kvadratická funkce Základní pojmy finanční matematiky	OSV Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 kouli, anal užívá k arg věty o pod odhaduje jehlanu, kl načrtne a 	harakterizuje jehlan, kužel a lyzuje jejich vlastnosti gumentaci a při výpočtech dobnosti trojúhelníků a vypočítá objem a povrch užele a koule sestrojí sítě jehlanu a kužele sestrojí obraz jednoduchých vině	Podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků; Goniometrické funkce (sinus, kosinus, tangens, kotangens),	

 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku Volné rovnoběžné promítání	
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Vztahy mezi lidmi	 MkV Etnický původ Multikulturlita Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity OSV Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu 	Principy tržního hospodářství	
 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů 	Právní základy státu Státní správa a samospráva	 VDO Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady 	Protiprávní jednání	 VDO Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	Evropská integrace	VMEGS Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět

 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy 	Mezinárodní spolupráce	 VMEGS Objevujeme Evropu a svět
 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 	Globalizace	 EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MkV Lidské vztahy
 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	Regiony světa	
 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	Regionální zeměpis České republiky	
 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své ověřuje komunikační účinky vybraných, 	Osobní postoj v komunikaci Proměny komunikačního obsahu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebe organizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí

v s fo p	upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v ociálních vztazích; nalézá vhodnou ormu pro jejich prezentaci, vysvětluje postoje k nim s vědomím osobní, polečenské a kulturní podmíněnosti vých hodnotových soudů		Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace
• o o e v v • u tt to p z v iii je	ověřuje věrohodnost informací a nformačních zdrojů, posuzuje jejich kávažnost a vzájemnou návaznost ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací uplatňuje základní estetická a ypografická pravidla pro práci s extem a obrazem oracuje s informacemi v souladu se kákony o duševním vlastnictví používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje ednoduché vztahy mezi údaji i pracuje a prezentuje na uživatelské krovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování Internet Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy Tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
z • v p je v n	na vybraných příkladech demonstruje rákladní politické proudy rysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje ednotlivých částí Evropy a světa rčetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje poupeření mezi velmocemi a vymezí rýznam kolonií	Politické proudy 19. století Evropa v 19. století	 VDO Občan, občanská společnost a stát VMEGS Evropa a svět nás zajímá MkV Lidské vztahy
te	na příkladech demonstruje zneužití echniky ve světových válkách a jeho důsledky	Technický pokrok ve 20. století	 EV Vztah člověka k prostředí
b 5°	rysvětlí příčiny a důsledky vzniku pipolárního světa; uvede příklady třetávání obou bloků, rozumí pojmu obrana státu rysvětlí a na příkladech doloží	Studená válka Vznik mezinárodních institucí	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
n e s	nocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské polupráce posoudí postavení rozvojových zemí	Rozvojové země	 MkV Lidské vztahy

 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	Roztoky a jejich složení Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost Klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza Chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou	
 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	
 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze Průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace Detergenty a pesticidy, insekticidy Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti Léčiva a návykové látky	
 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa 	Formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos	

•	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	
•	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní zapojí správně polovodičovou diodu využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Magnetické pole Vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, Zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	
•	aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické metody poznávání Ppřírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy	 EV Ekosystémy Základní podmínky života
•	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Ochrana přírody a životního prostředí –	 EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí
•	objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Země – vznik a stavba Země Nerosty a horniny Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky půda	

geologick oběhu ho o porovná pro vznik typy a pů o rozlišuje podle cha uvede na vlivu pod	důsledky vnitřních a vnějších vých dějů, včetně geologického prnin i oběhu vody význam půdotvorných činitelů půdy, rozlišuje hlavní půdní dní druhy v naší přírodě jednotlivá geologická období arakteristických znaků základě pozorování význam nebí a počasí na rozvoj a jvota na Zemi	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – Geologický vývoj a stavba území ČR – Podnebí a počasí ve vztahu k životu	
schopnos aktivitách uplatňuje a návyky projevu v svých disi rytmicky vícehlase vokální p rozpozná stylových hudebně k poslouc individuá pohybove jednoduc orientuje vnímá už prostředk sémantic v hudbě a	e získané pěvecké dovednosti při zpěvu i při mluvním běžném životě; zpívá dle pozic intonačně čistě a přesně v jednohlase i , dokáže ocenit kvalitní rojev druhého některé z tanců různých období, zvolí vhodný typ pohybových prvků chané hudbě a na základě lních hudebních schopností a é vyspělosti předvede chou pohybovou vazbu se v proudu znějící hudby, ité hudebně výrazové ky a charakteristické ké prvky, chápe jejich význam a na základě toho přistupuje ímu dílu jako k logicky		
schopnos aktivitách reproduk individuá dovednos skladeb, v doprovod hudební i rozpozná stylových hudebně k poslouc zařadí na schopnos	vé individuální hudební sti a dovednosti při hudebních uje na základě svých lních hudebních schopností a stí různé motivy, témata i části vytváří a volí jednoduché dy, provádí jednoduché improvizace některé z tanců různých období, zvolí vhodný typ pohybových prvků chané hudbě základě individuálních stí a získaných vědomostí hudbu do stylového období a	Zpěv jednohlasu či vícehlasu. Hra na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu. Orientace v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlk, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) Hodnocení slyšeného vokálního projevu. Volba nejvhodnějšího způsobu reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu, tématu či skladby (zpěv, hra).	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebe organizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace

	porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	Charakteristika tanců, hudby, oblečení, rozlišení baletu, lidové tance, historické, společenské a současné styly. Předvedení základní figury. Základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období. Styly a žánry vybrané ukázky populární hudby	
•	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí Práce se slovníkem Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebe organizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Kooperace VDO Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní diference Etnický původ Multikuturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení
•	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	 OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita

týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Slovní zásoba – základní slovní zásoba okruhů – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a, počasí Práce se slovníkem Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět	Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MkV Kulturní diference Etnický původ Multikuturalita
 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu 	Údržba domácích spotřebičů technika v životě a domácnosti Pracovní nástroje	
 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl 	Laboratorní technika Základní experimenty ve vztahu k probíraným tématům	
 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy 	Volba profesní orientace zaměstnání Podnikání	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí

por	žije profesní informace a radenské služby pro výběr odného vzdělávání	Trh práce Možnosti vzdělávání	Hodnoty, postoje, praktická etika • VDO
sch	káže v modelových situacích opnost prezentace své osoby při		Občan, občanská společnost a škola
vstu	upu na trh práce		Občan, občanská společnost a stát
			• MV
			Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

 využije pro zlepšení svých pohybových dovedností atletickou činnost upraví doskočiště, řídí povely startů rozliší techniku sprintu a vytrvalostního běhu vyjmenuje základní atletické disciplíny atletickou průpravu využije při reprezentaci školy 	Atletika vytrvalostní běh – 80 – 1 500m, sprint, 60m, skok daleký – vylepšování techniky vrh koulí – 3, 4 kg – technika, štafetová předávka	 OSV Seberegulace a sebe organizace, Kooperace
 vyjmenuje základní rozdíly jednotlivých druhů sportovních her (rozměry hřišť atd.) uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalš sportech, rozliší role ve hře (divák, rozhod obránce, brankář) řídí sportovní utkání svých vrstevníků 	Sportovní hry: kopaná (sálová), basketbal, házená, základy volejbalu, softbal, florbal pravidla, hra	
 dodržuje protiúrazovou prevenci provede obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond provede gymnastické prvky školní výchovy – přeskoky, shyby, toče 	Gymnastika Akrobacie, hrazda- výmyk, toč, kruhy, shyby, švédská bedna – přeskoky, kotouly, šplh – lano	
provede základní úpolové hry (přetahy přetlaky a odpory)	Úpolové sporty: postoje, pády, techniky	
 uplatňuje bezpečné chování v neznámém prostředí hřišť a místa bydliště zúčastní se dlouhodobého pobytu v přírod bezpečně se pohybuje na lyžích 	Turistika, pobyt v přírodě	

 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné bezpečné chování v neznámém prostředí uvede zásady zdravého životního stylu odmítá drogy a jiné škodliviny spojené se zdravím a sportem neslučitelné předvídá možnost nebezpečí a úrazů a předchází jim 	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při a po sportovních činnostech Vhodné sportovní pomůcky a chrániče	
 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	Vztahy mezi lidmi Odpovědnost za své zdraví Zdravý životní styl Relaxační techniky, relaxace, stres, zátěž Dospívání Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany Mimořádné události	MkV Kulturní diference Lidské vztahy EV Základní podmínky života
uvede základní úkoly vlády, prezidenta, Parlamentu České	úloha a postavení ozbrojených sil v bezpečnostním systému ČR,	OSV Rozvoj schopností poznávání

- republiky v souvislosti s obranou státu.
- vysvětlí základní povinnosti občana při obraně státu a pojem branná povinnost,
- vysvětlí rozdíl mezi stavem nebezpečí, nouzovým stavem, stavem ohrožení státu a válečným stavem,
- vysvětlí pojem kolektivní obrana, poslání a základní principy a podstatu fungování NATO a bezpečnostní politiku EU,
- uvede základní úkoly ozbrojených sil České republiky,
- rozliší, co jsou to ozbrojené síly a Armáda České republiky,
- objasní postavení Armády České republiky při zajišťování bezpečnosti státu, vnitřní a vnější bezpečnost státu,
- charakterizuje druhy vojsk Armády České republiky,
- vede příklady použití Armády České republiky v krizových situacích nevojenského charakteru,
- charakterizuje postavení vojáka z povolání a vojáka v záloze,
- prokáže orientaci v historii naší armády.

základní povinnost státu – zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, ochrany demokratických základů, životů, zdraví a majetkových hodnot,

stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu, válečný stav.

povinnost k obraně státu – přehled základních povinností subjektů při obraně státu, branná povinnost,

kolektivní obrana – význam a smysl kolektivní obrany, její prvky, organizace, bezpečnostní politika EU,

NATO – vznik, systém fungování, příklady činnosti,

bezpečnostní politika EU,

ozbrojené síly České republiky – poslání, struktura, úkoly,

Armáda České republiky – součást ozbrojených sil České republiky, hlavní druhy vojsk,

úkoly Armády České republiky při odstraňování živelních pohrom.

účast Armády České republiky v zahraničních misích,

charakteristika služebního poměru vojáka z povolání,

záloha ozbrojených sil – pojem, druhy záloh,

historie a tradice naší armády.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VDO

Občanská společnost a škola

VMEGS

Jsme Evropané

Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět

Hodnocení procesu a výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení žáků vychází z cíle podpořit u žáků:

- radost z pokroků ve vlastním učení
- přemýšlení nad plánováním a cíli práce
- uvědomění potřebné podpory pro dosahování stanovených cílů
- vedení žáků ke kritickému hodnocení své práce a tím také k přemýšlení o efektivním učení
- nasměrování k motivaci pro další vzdělávání

Hodnocení má podporovat bezpečné prostředí ve škole, proto v něm není podporována soutěž mezi dětmi nebo porovnávání žáků mezi sebou. Hodnocení také není založeno na jednotném přístupu k hodnocení výsledků. Starší žáci se učí reflektovat také samotný proces učení. Systém hodnocení podporuje všechny klíčové kompetence.

Pravidla pro hodnocení žáka

Pro výroční vysvědčení a poskytování zpětné vazby v průběhu vzdělávacího procesu využíváme formu slovního hodnocení. Při samotném hodnocení klademe důraz na vhodnou a výstižnou formulaci a dáváme přednost pozitivnímu vyjádření. Při hodnocení používáme popisnou formu bez subjektivních formulací. Cílem hodnocení je podat žákovi zpětnou vazbu k jeho pokroku v učení, nikoli jeho porovnávání s ostatními. Při poskytování zpětné vazby se zaměřujeme na oblast klíčových kompetencí, proces a výsledky v učení – vzhledem k individuálním možnostem dítěte, komunikaci a spolupráci s ostatními ve školním prostředí.

Žák dostává zpětnou vazbu podle svých individuálních potřeb v průběhu celé edukace. Na hodnocení se nepodílí pouze učitel, podporujeme žáky v tom, aby byli schopni vyhodnotit svojí vlastní práci a poskytovat si také vzájemnou zpětnou vazbu mezi spolužáky.

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích učební činnosti žáka informováni těmito základními formami:

- vedením portfolia práce žáka
- konzultacemi (rodič žák učitel, rodič učitel)
- slovním hodnocením při výročním vysvědčení
- společné rodičovské schůzky.

Konzultace jsou nabízeny dvakrát do roka, zpravidla ve čtvrtletí mezi půlročním a ročním hodnocením. V případě potřeby mohou být konzultace i častěji. Konzultace představuje setkání učitel–žák–zákonný zástupce a obsahuje popis žákovy práce a jeho přístup k práci za určité školní období.

Ve slovním hodnocení výročního vysvědčení se učitel zaměřuje na pokroky ve školní práci v uplynulém období v porovnání s předchozími výsledky samotného žáka. Při formulaci textu se učitel obrací přímo na osobu žáka. Slovní hodnocení se na známky převádí pouze při přestupu na jinou školu na vyžádání zákonného zástupce nebo školy, na kterou se žák hlásí (víceletá gymnázia, střední školy) nebo školy, na kterou žák v průběhu povinné školní docházky přestupuje. Převod slovního hodnocení na

klasifikační stupeň je realizován na základě Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, který je součástí školního řádu.

Podklady pro každé pololetní hodnocení shromažďuje učitel v průběhu celého školního roku a vede si jejich evidenci:

- záznamy učitelů o průběžné práci žáka
- portfolio školní práce žáka
- hodnocení práce žáka v rámci skupinových aktivit
- záznamy ze sebehodnocení žáka.

Kritéria hodnocení žáka

Nehodnotíme osobnost žáka a jeho vlastnosti; popisujeme projevy v komunikaci v prostředí třídy, jednání a spolupráci v kolektivu, přístup a výsledky ve školní práci. Škola podporuje žáky v tom, aby se učili kriticky přistupovat k hodnocení své práce a tím přebírali zodpovědnost za vlastní učení a samostatnost v organizaci vlastního vzdělávání.

Hodnocení se zaměřuje na tato kritéria:

- Vytváření pozitivního vztahu k sobě samému, rozvoj vnitřní motivace, poznávání svých předností.
- Dodržování dohodnutých pravidel na ochranu fyzického i duševního zdraví, úroveň respektující komunikaci pro spolupráci a bezpečné prostředí ve škole.
- Respekt k druhým lidem, včetně respektování odlišností u jiných lidí, odlišných kultur, názorů a duchovních hodnot.
- Přístup ke školní práci, využívání svých schopností a reálných možností žáka
- Rozvoj pracovních dovedností a využívání informací.
- Strategie učení, tvořivého myšlení a řešení problémů tak, aby je bylo možno využít pro život a pro celoživotní učení.
- Projevy péče o prostředí a zapojení do jeho utváření a ochrany.
- Podporu a rozvoj flexibility, adaptability a odolnosti v obtížných situacích.
- Rozvíjení svých vlastních talentů a sebevyjádření, uvědomělé směřování k profesní orientaci.

Postupy pro hodnocení

- komentáře k dílčím úkolům
- rozhovor s žákem
- reflexe na prezentaci práce žáka
- popis žákovy práce za určité období
- práce s chybou pro vlastní objevení správného řešení
- vzájemná zpětná vazba mezi spolužáky
- sebehodnocení určité práce
- sebehodnocení k úrovni dovedností a kompetencí

V případě potřeby může být hodnocení ve prospěch žáka sestaveno s ohledem na doporučení odborného pracoviště (SPC, konzultace s psychologem, speciálním pedagogem či jiným odborníkem).

Za vedení evidence o hodnocení žáka odpovídá třídní učitel, o výsledcích hodnocení informuje daného žáka a jeho zákonného zástupce. Učitel jde v oblasti hodnocení žákům příkladem a modeluje žádoucí postupy.